

**ÖĞRETİM ÜYELERİNİN EĞİTİM ORTAMLARINDA SOSYAL
AĞLARI KULLANMA DURUMLARI**

Gökçe AKÇAYIR

YÜKSEK LİSANS TEZİ

BİLGİSAYAR VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ EĞİTİMİ

ANA BİLİM DALI

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Haziran, 2014

TELİF HAKKI ve TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren on iki (12) ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Gökçe

Soyadı : Akçayır

Bölümü : Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi

İmza :

Teslim tarihi :

TEZİN

Türkçe Adı : Öğretim Üyelerinin Eğitim Ortamlarında Sosyal Ağları Kullanma Durumları

İngilizce Adı : Faculty Members Use of Social Networking Sites in Educational Environment

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı: Gökçe Akçayır

İmza: .....

Jüri Onay Sayfası

Gökçe AKÇAYIR tarafından hazırlanan “Öğretim Üyelerinin Eğitim Ortamlarında Sosyal Ağları Kullanma Durumları” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği ile Gazi Üniversitesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Doç. Dr. Mehmet Akif OCAK

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi, Gazi Üniversitesi .....

Başkan: Doç. Dr. Mehmet Arif ÖZERBAŞ

Sınıf Öğretmenliği, Gazi Üniversitesi .....

Üye: Doç. Dr. Sami ŞAHİN

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi, Gazi Üniversitesi .....

Tez Savunma Tarihi: 21/07/2014

Bu tezin Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof. Dr. Servet KARABAĞ

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü .....

TEŞEKKÜR

Araştırmanın her aşamasında yardımlarını esirgemeyerek yol gösteren ve destek olan, kendisinden çok şey öğrendiğim, danışmanım, değerli hocam Doç. Dr. Mehmet Akif OCAK'a

Araştırma süresince değerli görüş ve eleştirileriyle bana yol gösteren ve yardımcı olan değerli hocalarım Doç. Dr. Sami ŞAHİN ve Doç. Dr. Serçin KARATAŞ'a

Beni hiç tanımadıkları, görmedikleri halde internet üzerinden anket doldurarak bu çalışmanın gerçekleştirilmesini mümkün kılan tüm değerli hocalarıma

Ayrıca manevi destekleriyle her zaman yanımda olan, başardığım her işte emekleri olan annem Nursel CAN, babam Kürşat CAN ve kardeşim Uğur CAN'a

Son olarak da desteğiyle her zaman yanımda olup bana yol gösteren sevgili eşim Murat AKÇAYIR'a

bütün içtenliğimle sonsuz teşekkür ediyorum.

ÖĞRETİM ÜYELERİNİN EĞİTİM ORTAMLARINDA SOSYAL AĞLARI KULLANMA DURUMLARI

(Yüksek Lisans)

Gökçe Akçayır

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Haziran 2014

ÖZ

Bu çalışmanın amacı öğretim üyelerinin sosyal ağ sitelerini kullanım durumlarının ve sosyal ağları eğitim amaçlı kullanma durumlarının belirlenmesidir. Bu amaçla nitel ve nicel veri toplama araçlarının birlikte kullanıldığı karma desen seçilmiştir. 7 farklı devlet üniversitesinden 658 öğretim üyesine internet üzerinden anket uygulanmış, 8 öğretim üyesi ile de yarı yapılandırılmış görüşme gerçekleştirilmiştir. Katılımcılardan cinsiyet, yaş, unvan, hizmet yılı, sosyal ağ hesabı sahip olma durumları, sosyal ağ hesabını eğitim amaçlı kullanma durumları ve bunun nedenlerinin yanında sosyal ağların eğitimde kullanımına dair görüşleri ile ilgili veriler toplanmıştır. Toplanan veriler sonucunda öğretim üyelerinin çoğunluğunun sosyal ağ hesabı sahip olduğu, bu durumun unvana göre değişiklik gösterdiği, sosyal ağ hesabı sahibi olan öğretim üyelerinin yarıya yakınının hesaplarını eğitim amaçlı kullandığı belirlenmiştir. Sosyal ağ hesaplarını eğitim amaçlı kullanmayanların nedenlerinden bazılarının sosyal ağların eğitim aracı olarak görülmemesi, eğitim için fayda sağlanabileceğine inanılmaması, özel hayatın ihlal edilebileceği endişesi ve elektronik posta gibi diğer platformların tercihi olduğu görülmüştür.

Bilim Kodu : 10053483

Anahtar Kelimeler : Sosyal ağlar, Web 2.0, İnternet destekli eğitim

Sayfa Adedi : 63

Danışman : Doç. Dr. Mehmet Akif OCAK

FACULTY MEMBER USE OF SOCIAL NETWORKING SITES IN EDUCATIONAL ENVIRONMENTS

(M.S Thesis)

Gökçe Akçayır

GAZI UNIVERSITY

GRADUATE SCHOOL OF EDUCATIONAL SCIENCES

June 2014

ABSTRACT

The purpose of this research is to determine faculty members' use of social network sites (SNS) for educational purposes. Mixed method, a combination of quantitative and qualitative methods, is used in this study. A total of 658 faculty members at 7 different public universities completed an online survey. Moreover, semi-structured interviews were done with 8 faculty members. Data on participants' gender, age, position, experience, use of SNS, use of SNS for educational purposes and reasons for using SNS were gathered. Results revealed that most of the faculty members have an SNS account, and their position has an impact on their use of SNS. 52.03% faculty members who have an SNS account have been using SNS for educational purposes. The faculty members who do not use SNS for educational purposes because they do not see SNS as a suitable tool for education; they believe SNS are not useful for education; they worry that private life might be violated; and they prefer e-mail and other mediums rather than SNS for communication.

Science Code : 10053483

Key Words : Social Networking Sites, Web 2.0, Internet Based Learning

Page Number : 63

Supervisor : Assoc. Prof. Dr. Mehmet Akif OCAK

İÇİNDEKİLER

ÖZ	v
ABSTRACT.....	vi
TABLolar LİSTESİ.....	ix
ŞEKİLLER LİSTESİ	x
BÖLÜM 1	1
GİRİŞ	1
Problem Durumu	1
Araştırmanın Amacı	4
Araştırmanın Önemi	5
Sınırlılıklar	6
Tanımlar	6
BÖLÜM 2	7
LİTERATÜR İNCELEMESİ.....	7
İnformal Öğrenme	7
WEB 2.0.....	8
Sosyal Ağlar	9
Sosyal Öğrenme Kuramı	11
Maslow'un İhtiyaçlar Hiyerarşisi.....	12
BÖLÜM 3	13
İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	13
BÖLÜM 4	17
YÖNTEM	17
Araştırmanın Modeli	17
Evren ve Örneklem.....	17
Ölçme Araçları	18

Ölçüm Geçerliliği ve Güvenirliği.....	18
Verilerin Toplanması.....	18
Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması.....	19
BÖLÜM 5	21
BULGULAR	21
Nicel Bulgular.....	21
Nitel Bulgular.....	35
Sosyal Ağ Hesabı Sahibi Olma İle İlgili Görüşleri.....	36
Sosyal Ağların Eğitim Amaçlı Kullanım Şekillerine İlişkin Görüşleri.....	36
Sosyal Ağların Eğitim Amaçlı Kullanımının Avantajları.....	37
Sosyal Ağların Eğitim Amaçlı Kullanımının Dezavantajları.....	37
BÖLÜM 6	39
SONUÇLAR VE ÖNERİLER	39
KAYNAKLAR	45
EKLER	59
EK 1. Anket.....	59
EK 2. Görüşme Soruları.....	63

TABLULAR LİSTESİ

Tablo 1. Katılımcıların Cinsiyet Dağılımları	21
Tablo 2. Katılımcıların Unvana Göre Dağılımları	22
Tablo 3. Katılımcıların Üniversitelere Göre Dağılımları.....	22
Tablo 4. Katılımcıların Hizmet Yılına Göre Dağılımları.....	23
Tablo 5. Katılımcıların Yaşa Göre Dağılımları	23
Tablo 6. Katılımcıların Sosyal Ağ Hesabı Sahip Olma Durumları	24
Tablo 7. Sosyal Ağ Hesabı Sahibi Olan Katılımcıların, Hesaplarını Kontrol Etme Sıklıkları.....	27
Tablo 8. Katılımcıların Sosyal Ağ Hesaplarını Kontrol Etme Amaçlarının Yüzde ve Frekans Değerleri.....	27
Tablo 9. Katılımcıların Eğitim Amaçlı Sosyal Ağ Kullanımına Dair Düşünceleri	29
Tablo 10. Sosyal Ağ Hesabı Sahibi Olan Katılımcıların Sosyal Ağları Eğitim Amaçlı Kullanma Durumları	30
Tablo 11. Sosyal Ağ Hesaplarını Eğitim Amaçlı Kullanmayan Katılımcıların Hesaplarını Eğitim Amaçlı Kullanmama Nedenleri	33
Tablo 12. Sosyal Ağ Hesaplarını Eğitim Amaçlı Kullanan Katılımcıların Hesaplarını Eğitim Amaçlı Kullanma Nedenleri	35

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Cinsiyete göre sosyal ağ hesabı sahip olma durumları.....	24
Şekil 2. Unvana göre sosyal ağ hesabı sahip olma	25
Şekil 3. Hizmet yılına göre sosyal ağ hesabı sahibi olma.....	25
Şekil 4. Yaşa göre sosyal ağ hesabı sahip olma durumları	26
Şekil 5. Cinsiyete göre sosyal ağ hesabını eğitim amaçlı kullanma durumları	31
Şekil 6. Unvana göre sosyal ağ hesabını eğitim amaçlı kullanma durumları	31
Şekil 7. Hizmet yılına göre sosyal ağ hesabını eğitim amaçlı kullanma durumları.....	32
Şekil 8. Yaşa göre sosyal ağ hesabını eğitim amaçlı kullanma durumları.....	32

BÖLÜM 1

GİRİŞ

Problem Durumu

Sürekli gelişmekte olan günümüz bilgi ve iletişim teknolojileri, geleneksel öğretim ve öğrenmeyi yeniden yapılandırmaktadır. 30 yıldır yapılan birçok çalışma teknoloji destekli öğretimin geleneksel, yüz yüze öğretim ile en azından kıyaslanabilir düzeyde olduğunu göstermiş (Francescato, Porcelli, Mebane, Cuddetta, Klobas ve Renzi, 2006) ve birçok çalışmada da bilgi ve iletişim teknolojilerinin uygun uygulamalarının öğrenmeyi artırdığı gözlenmiştir. Bilgi ve iletişim teknolojileri artık eğitimin her alanında mevcuttur. Bu teknolojilerin öğretici ve öğrenen tarafından günlük kullanımı, her yerde ve her zaman, informal olarak öğrenme gerçekleştirilmesine imkân sağlamaktadır (García-Peñalvo, Johnson, Alves, Minović, ve Conde-González, 2014). Bilgisayarlar, internet, mobil cihazlar ve web 2.0 araçları bilgi ile malumatın erişim, paylaşım ve alışverişinde yeni seçenekler sunmuştur. Bu sürecin bir parçası olarak öğretici ve öğrenen yeni teknolojileri benimsemiştir (García-Peñalvo vd., 2014). Web 2.0'ın getirdiği yeniliklerle birlikte sosyal ağlar hayatımıza girmiş, böylece hem iletişimde yeni fırsatlar sunulmuş hem de insanların iletişim alışkanlıklarını değiştirilmiştir (Murray, 2008). Artık internet kullanıcıları zamanının bir çoğunu chat odalarında, sanal topluluklarda ve sosyal ağlarda, wiki, blog ve video paylaşım sitelerinde geçirmektedirler (Acohidio, 2010; Eyrich, Padman, ve Sweetster, 2008; Reed, 2012). Gençler 20. yüzyılda, iletişim kurmak için yüz yüze ya da telefonla görüşmek

zorundaydı. Ama 21. yüzyılın internet kullanıcısı gençleri, artık iletişim kurmak için daha elverişli ve kolay olan bilgisayar temelli yöntemleri tercih etmektedir (Hindujaa ve Patchin, 2008; Lenhart, Madden ve Hitlin, 2005; Lenhart, Rainie ve Lewis, 2001; Subramanyam, Greenfield, Kraut ve Gross, 2001; Tidwell ve Walther, 2002). Bugünkü kullandığımız sosyal ağların temelleri 1997 yılında kurulan Sixdegrees.com sitesi ile atılmıştır. Sitede kullanıcılar kişisel profil ve arkadaş listeleri oluşturabiliyordu (Boyd ve Ellison, 2008). En popüler sosyal ağ sitelerinden biri olan Facebook, 2004 yılında, 23 yaşındaki Mark Zuckerberg tarafından Harvard'da kurulmuş, bir süre sadece üniversitelere ait mail adreslerini kabul ederek kullanıcılarını sınırlamış ama daha sonra halka açık hale gelmiştir (Boyd ve Ellison, 2008). 2013 yılı eylül ayında ise Facebook kullanıcı sayısının 1,15 milyarı aşmıştır (Digital Marketing Ramblings, 2013). Facebook artık her eğitim seviyesinden, toplumun her kesiminden kullanıcıya sahiptir.

2009 yılında Nielsen şirketinin hazırladığı rapora göre internet kullanıcıları zamanının yüzde 17'sini sosyal ağlarda geçirmektedir (Nielsen Company, 2009). Sosyal ağların iletişime kazandırdığı farklı boyutlar, sosyal ilişkilere de farklı şekiller kazandırmıştır (Romm, Pliskin ve Clarke, 1997). Sosyal ağlar birçokları için kişisel samimiyet duygusu ihtiyacını karşılamakla beraber yüz yüze iletişimden de uzaklaştırmaktadır (Sheldon, Abad ve Hinsch, 2011). Ancak yapılan çalışmalarda kullanıcıların çevrim içi görüşmelerini yüz yüze iletişimin yerine değil, yüz yüze iletişime ek olarak gördükleri gözlenmiştir (Cheung, Chiu ve Lee, 2011; Kujath, 2011). Ayrıca kullanıcılar çevrim içi ortamlardaki ilişkilerinin gerçek hayattakiler kadar tatmin edici olmadığını da ifade etmişlerdir (Reich, 2010). Yapılan çalışmalar üniversite öğrencileri için sosyal ağların kullanımının, sosyal davranışlar açısından olumlu bir gösterge olduğunu ortaya konmuştur (Kalpidou, Costin ve Morris, 2011; Morris, Reese, Beck ve Mattis, 2009).

Geleneksel olarak öğrencilerin okula enerji dolu olarak ve erişilebilen en son teknoloji donanımıyla birlikte gelmesi beklenir. Ama bazen bu teknolojileri okul sınırları içine taşımamaları istenir. Çünkü öğretmenler bu teknolojileri sınıfta kullanmamakta ve hatta bu teknolojilere şüphe ile yaklaşmaktadırlar. Bu durum ile günümüzde en sık karşılaşılan teknolojilerden biri de sosyal ağlardır (Roblyer, McDaniel, Webb, Herman ve Witty, 2010). Ancak bütün bu engellemelere karşın sosyal ağlar tüm dünyada farklı alanlara yayıldığı gibi 21. yüzyıl sınıflarına da ulaşmıştır (Anderson, 2004; Dede 2005; Salavuo, 2008; Weisgerber ve Butler, 2010). Sosyal ağların eğitim amaçlı kullanılmasının en

mantıklı nedenlerinden biri tüm dünyada öğrencilerin büyük çoğunluğunun sosyal ağ sitelerine üye olmasıdır (Towner, VanHorn ve Parker, 2007). Bu durum sosyal ağların yayılması ile birlikte pedagojik değişikliklere neden olmuştur (Fischer ve Konomi, 2005; McLoughlin ve Lee, 2007). Ancak sosyal medyanın eğitimdeki yerini belirlemek birçok okul yönetimi ve öğretmen için problem oluşturmaktadır (Casey, 2013). Eğitim yöneticileri ve ebeveynler, sosyal ağ sitelerinin eğitim amaçlı kullanımının değerine ve olası etkilerine şüphe ile yaklaşmaktadırlar (Todd, 2008). Kimileri sosyal ağların üniversite öğrencilerinin ödevleri ile ilgili sınıf arkadaşlarıyla görüşebileceği, grup projeleri gerçekleştirebileceği ve öğretmenle öğrencinin iletişim kurabileceği bir platform olduğu için olumlu yönde etkileyeceğini iddia etmiştir (Munoz ve Towner, 2009). Sosyal ağlarda mesajlaşma ve grup özellikleri sayesinde öğrenci ve öğretmen arasında geleneksel sınıf ortamında gerçekleşmesi mümkün olmayan iletişim imkânları mevcuttur (Tınmaz,2011). Buna karşın bazıları da sosyal ağların, uygun olmayan fotoğrafların paylaşımı gibi yanlış kullanımlarının öğrencilerin gelecek hayatlarını dahi olumsuz yönde etkileyebileceğini ifade etmiştir (Hew, 2011). Bunun yanında sosyal ağların kullanımı için geçen uzun saatlerin öğrencilerin akademik başarısını olumsuz etkileyebileceği de ifade edilmiştir (Kirschner ve Karpinski, 2010). Birçok okul yönetimi ve öğretmen, sosyal medyaya karşı negatif bir bakış açısına sahiptir ve sosyal ağların okul içerisinde kullanımının yaygınlaşmasından endişe etmektedir (Cramer ve Hayes, 2010; National School Boards Association, 2007; Project Tomorrow, 2010; Toppo, 2011; Quitney Anderson ve Rainie, 2012). Bu endişenin temel kaynağını öğrencilerin sosyal ağları kullanarak arkadaşlarını ya da öğretmenini rahatsız edecek davranışlarda bulunacağı korkusu oluşturmaktadır. Ancak üniversite öğrencilerinin 18 yaş üzeri bireyler olması onların daha bilinçli kullanıcılar olmasını sağlamaktadır. Bu durum üniversite düzeyindeki eğitimlerde sosyal ağların kullanımını avantajlı hale getirmektedir. Baird ve Fisher (2005) teknolojik ve sosyal açıdan zengin ortamları, yaşadığımız yeni eğitim çağının gereği olarak ifade etmişlerdir. Kelm (2011) ise eğitim kurumları ve eğitimcilerin sosyal medya kullanımına hâkim olmaları ve eğitimde sosyal ağların uygun kullanımını sağlamalarının gerekliliğini vurgulamıştır. Yapılan araştırmalarda sosyal ağları kullanan öğrencilerin kullanmayanlara oranla kendini ifade etme becerilerinin daha gelişmiş olduğu gözlenmiştir (Tidwell ve Walther, 2002). Bu sebeple sosyal ağların kullanıldığı eğitim ortamlarının, öğrenci-öğretmen ilişkisini güçlendirerek olumlu sonuçlar elde edileceği düşünülmektedir (Mazer, Murphy ve Simonds, 2007).

Yakın zamanda sosyal ağların yükseköğretimde kullanımının olası sonuçlarını tartışan çalışmalar gerçekleştirilmiştir (Boyd, 2007; Hemmi, Bayne ve Land, 2009; Land ve Bayne, 2008). Bazı çalışmalarda olumlu sonuçlar elde edilmiştir (Ajjan ve Hartshorne, 2008; Dale ve Pymm, 2009; Hemmi vd., 2009; Lockyer ve Patterson, 2008; Virkus, 2008).

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı öğretim üyelerinin sosyal ağ hesabı kullanım durumlarının ve sosyal ağları eğitim amaçlı kullanma durumlarının belirlenmesidir. Çalışmanın araştırma soruları şu şekilde sıralanabilir;

- 1) Öğretim üyelerinin sosyal ağ hesabı sahip olma durumları nedir?
- 2) Öğretim üyelerinin sosyal ağ hesabı sahibi olma durumlarının cinsiyete göre oranı nedir?
- 3) Öğretim üyelerinin sosyal ağ hesabı sahibi olma durumlarının unvana göre oranı nedir?
- 4) Öğretim üyelerinin sosyal ağ hesabı sahibi olma durumlarının hizmet yılına göre oranı nedir?
- 5) Öğretim üyelerinin sosyal ağ hesabı sahibi olma durumlarının yaşa göre oranı nedir?
- 6) Öğretim üyelerinin sosyal ağ hesabını kontrol etme sıklığı nedir?
- 7) Öğretim üyelerinin sosyal ağ hesaplarını kontrol etme amaçları nelerdir?
- 8) Öğretim üyelerinin sosyal ağların eğitim amaçlı kullanımına ilişkin görüşleri nelerdir?
- 9) Sosyal ağ hesabı sahibi olan öğretim üyelerinin, hesaplarını eğitim amaçlı kullanma durumları nedir?
- 10) Sosyal ağ hesabı sahibi olan öğretim üyelerinin, hesaplarını eğitim amaçlı kullanma durumlarının cinsiyete göre oranı nedir?

11) Sosyal ağ hesabı sahibi olan öğretim üyelerinin, hesaplarını eğitim amaçlı kullanma durumlarının unvana göre oranı nedir?

12) Sosyal ağ hesabı sahibi olan öğretim üyelerinin, hesaplarını eğitim amaçlı kullanma durumlarının hizmet yılına göre oranı nedir?

13) Sosyal ağ hesabı sahibi olan öğretim üyelerinin, hesaplarını eğitim amaçlı kullanma durumlarının yaşa göre oranı nedir?

14) Sosyal ağ hesabı sahibi olan öğretim üyelerinin, hesaplarını eğitim amaçlı kullanma nedenleri nelerdir?

15) Sosyal ağ hesabı sahibi olan öğretim üyelerinin, hesaplarını eğitim amaçlı kullanmama nedenleri nelerdir?

Araştırmanın Önemi

Bill Gates (2005) günümüzdeki eğitim kurumlarının daha önceden farklı bir dönemin şartlarına uygun olarak tasarlandığını ve bu haliyle eğitim kurumlarının, hızla değişen 21.yüzyılım ihtiyaçlarını karşılayamadığını ifade etmiştir. Bu ifadeden de açıkça anlaşıldığı gibi süregelen değişikliklere eğitim uygulamalarında uyum sağlanamamış olup günümüz teknolojisinin fırsatlarından yararlanılamamaktadır. Gelişen teknolojinin sağladığı yeniliklerden biri de sosyal ağlardır. Sosyal ağlar iletişim ve etkileşime farklı boyutlar kazandırmıştır. Sosyal ağ sitelerinin dünya çapında milyonlarca kullanıcısı olduğu bilinmektedir. Sosyal ağ sitelerinin kullanıcı kitlesinin büyük bir kısmını da gençler oluşturmaktadır. Üniversite öğrencilerinin büyük bir kısmı aktif olarak sosyal ağları kullanmaktadır.

“Çocuklarda ve Gençlerde Dijital Vatandaşlık Algısının Oluşturulması” projesi kapsamında yapılan araştırmalarda gençlerin %81,7’sinin sosyal ağ kullanıcısı olduğu, ancak ailelerin sosyal ağ kullanım oranına baktığımızda bu oranın %34,8’e gerilediğini görmekteyiz (Ocak, 2013). Bu durum öğrenciler ile aileleri arasındaki kuşak farkını artırmakla birlikte gençlerin sosyal ağların doğru kullanımına ilişkin kendilerine rehberlik edecek yetişkinlere ihtiyaç duymalarına neden olmaktadır. Vie (2007), öğretim

üyelerinin de sosyal ağlar gibi yaygın kullanılan teknolojilere yeterince hâkim olmadığını ifade etmiştir. Hâlbuki öğretim üyelerinin uygun ve doğru sosyal ağ kullanıcıları olması, yani bu konuda öğrencilerine rol model olması, gençlerin doğru yönlendirilmesi açısından büyük önem arz etmektedir. Bununla birlikte sosyal ağların sağladığı farklı iletişim kanalları ve grup ortamları kaliteli bir etkileşime ve iş birliğine dayalı eğitime destek oluşturmaktadır.

İş birliğine dayalı öğretim için imkân sağlama, öğrenci-öğretmen etkileşimini artırmanın yanında etkili ve hızlı bir iletişim aracı olma gibi birçok fırsat sağlayan sosyal ağlar, öğrencilerin birçoğunun hâlihazırda aktif kullanıcı olması ve eğitime entegrasyonunun maliyet gerektirmemesi nedeniyle eğitimde kullanmak için oldukça avantajlı teknolojileridir. Tüm bu imkân ve fırsatlara rağmen sosyal ağlar eğitim amaçlı olarak yükseköğretim düzeyinde yaygın olarak kullanılmamaktadır. Bu nedenle öğretim üyelerinin eğitim ortamlarında sosyal ağ kullanma durumlarının ve bunun nedenlerinin araştırılmasına, yani öğretim üyelerini sosyal ağları eğitimsel fayda sağlayacak şekilde kullanmaktan alıkoyan etmenlerin belirlenmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu çalışma, bu sebeple gerçekleştirilmiştir.

Sınırlılıklar

1. Çalışma seçilen 7 devlet üniversitesi ile sınırlandırılmıştır.

Tanımlar

Sosyal ağ: “Sınırlandırılmış bir sistem içinde halka açık ya da yarı açık profil oluşturmaya, bağlantı kurdukları diğer kullanıcıların listesini oluşturmaya, diğerlerinin bağlantılarını ve paylaşımlarını görüntüleyip incelemeye olanak sağlayan web temelli siteler” (Boyd ve Ellison, 2008, s. 211).

BÖLÜM 2

LİTERATÜR İNCELEMESİ

İnformal Öğrenme

Livingstone (1999) informal öğrenmeyi, bir eğitim kurumunun müfredatı dışında gerçekleşen anlama ya da öğrenme amaçlı herhangi bir aktivite olarak tanımlamıştır. İnfomal öğrenme öğrenen tarafından başlatılır, ihtiyaca dayanır, etki ve yansıma barındırır, motivasyonunu gelişim isteğinden alır ve formal sınıf ortamında gerçekleşmez (American Society for Training & Development, 2008; Tannenbaum, Beard, McNall, ve Salas, 2010, Noe. Tews, ve Marand, 2013).

İnformal öğrenme, formal öğrenmenin zıttı değil, daha ziyade öğrenmenin farklı bir boyutudur. Birçok formal öğrenme, informal öğrenmeyi de içerir (Cross, 2007). İnfomal öğrenme, formal öğrenmeye kıyasla daha demokratiktir. Öğrenenlere yanıt verir ve genelde buna eklemeler yapar. İnfomal öğrenme, formal kurslarda açıkça sunulan bilgilere (explicit knowledge) ek olarak açıkça sunulmayan bilgilere (tacit knowledge) de erişim imkânı sunar (Mason ve Rennie, 2007), formal öğrenme ortamlarında genellikle kısıtlı olan fazlaca uygulama yapma imkânını sunar ve etkileşimi sağlar (Noe, vd., 2013).

İnformal öğrenme günümüzün dinamik ve rekabetçi iş çevresi için oldukça önemlidir (Noe. vd., 2013). Kurumlarda gerçekleşen öğrenmelerin %75'inin informal şekilde gerçekleştiği tahmin edilmektedir (American Society for Training & Development.,

2008). Kurumlar için çalışanların informal öğrenme becerileri önemlidir. Çünkü informal öğrenme ile çalışanlar bilgilerini günceller, farklı ortam ve durumlara uyum sağlar, yeni teknolojilere adapte olur ve yüksek kalitede hizmet sağlar (Noe. vd., 2013). Kapp (2006)'a göre formal öğrenme ile web 2.0 teknolojileri ile gerçekleşen informal öğrenme arasındaki farklar tartışılabilir. Ancak bu tartışmalar Hamid vd. (2010) tarafından da ifade edildiği gibi öğrencilerin bu teknolojileri son derece yaygın ve etkili şekilde kullandığı gerçeğini değiştirmez. Eğer 30 yaşın üstündeki öğretmenlerde bu teknolojileri nasıl etkili olarak kullanacağını kavrayamazsa öğrenenlerin iş hayatına atıldığında ihtiyaç duyacağı informal öğrenme becerilerine sahip olmaları beklenemez. Şüphesiz ki sosyal ağların sağlayacağı informal öğrenme ortamı öğrenci-öğretmen etkileşimini ve iletişimin etkililiğini artıracaktır.

WEB 2.0

Web 2.0, içeriği sabit, kullanıcının değişiklik ya da ekleme yapamadığı ilk web neslinden sonra ortaya çıkan kullanıcı-içerik, kullanıcı- kullanıcı etkileşimine yüksek seviyede imkân sağlayan, paylaşım ve iş birliğini ön planda tutan, dinamik yeni nesil web teknolojileridir (Deperlioğlu ve Köse, 2010). Downes (2005)'a göre Web 2.0 sadece yeni teknolojiler değil aynı zamanda büyük ölçüde sosyal değişimler gerçekleştiren bir oluşumdur. Kullanıcılar bu teknolojilerle pasif alıcılar olmaktan çıkıp içeriğe müdahale edebilen, web ortamında aktif bireyler haline gelmiştir (Mason ve Rennie, 2007). Web 2.0, kullanıcıların bilgiyi tüketmenin yanında, üretilmesine katkı da sağlamasına olanak sağlayan web temelli teknolojileri kapsamaktadır (Dabner, 2012). Web 2.0, sosyal bağlamda topluluk öğrenimini ve iş birliğine dayalı öğrenimi barındırır (Owen, Grant, Sayers ve Facer, 2006). Armstrong ve Franklin (2008) önemli ve yaygın web 2.0 teknolojilerini şu şekilde sıralamıştır; Blog, Wiki, Sosyal imleme (kullanıcıların ilgilendikleri web sitelerini etiketleyip paylaşabilmelerini sağlar), Medya paylaşım alanları (kullanıcıların resim, video ya da podcast yükleyip, paylaşmasını sağlar), RSS besleme (çok çeşitli veri kaynaklarının kullanıcı tarafından hızlıca görüntülenmesini sağlar), İş birliğine dayalı düzenleme araçları (birden fazla kullanıcının belgeler paylaşmasına ve üzerinde düzenlemeler yapmasına olanak sağlar) ve sosyal ağlar.

Toplumsal gelişme, büyük ölçüde eğitim ve öğrenime bağlıdır. Bu nedenle web 2.0 teknolojilerinin sağladığı büyük fırsatları göz ardı edilmemelidir (Wheeler, 2009).

Giderek daha fazla yaygınlaşan ve önem kazanan bu teknolojilerin eğitimde nasıl kullanılabilceği eğitimciler tarafından araştırılmaya başlanmıştır (Arnold ve Paulus, 2010; Schwartz, 2009; Terris, 2009). Greenhow (2011), web 2.0 teknolojilerinden olan sosyal medya araçlarının eğitim amaçlı kullanımının öğrenci merkezli öğrenmeye katkı sağladığını ifade etmiştir. Armstrong ve Franklin (2008) Web 2.0 teknolojilerinin neden yükseköğretimde yer alması gerektiğini şu şekilde açıklamıştır; öğrenciler gittikçe artan bir şekilde bu teknolojileri hayatlarının her alanında kullanmaktadırlar. Bu nedenle eğitim amaçlı da kullanmak isteyeceklerdir ve bu teknolojiler çok güçlü ve farklı fırsatlar sağlamaktadırlar. Çağımızın felsefesi yapılandırmacı öğrenmenin en önemli ilkelerinden biri olan iş birliğine dayalı öğrenmeyi geliştiren ve bu amaca hizmet eden birçok aracı olan, öğrenci-öğretmen arasındaki iletişimi ve etkileşimi artırıp kalitesini yükselten bu teknolojiler aynı zamanda birçok yeni çıkan ‘son teknolojinin’ aksine ücretsizdir. Sosyal ağların eğitim ortamlarında ya da eğitim amaçlı kullanımının yaygınlaştırılmasında maliyet gerektirmeyen bir teknoloji olması büyük avantaj sağlamaktadır.

Bu teknolojilerden biri olan sosyal ağlarda yükseköğretimde genellikle öğretim materyallerinin paylaşmak, iletişim kurmak, değerlendirme yapmak ve iş birliğine dayalı öğrenme için kullanılmaktadır (Collins ve Halverson, 2010; Cress ve Kimmerle, 2008; Schroeder, Minocha ve Schneider, 2010).

Sosyal Ağlar

Hamid, Chang ve Kurnia (2009, s. 419) sosyal ağları “sosyal teknolojiler ve işlevleri sayesinde bir grup insan tarafından gerçekleştirilen etkinliklerin tamamı” şeklinde tanımlamıştır. Boyd ve Ellison (2008, s. 211) ise sosyal ağları, “sınırlandırılmış bir sistem içinde halka açık ya da yarı açık profil oluşturmaya, bağlantı kurdukları diğer kullanıcıların listesini oluşturmaya, diğerlerinin bağlantılarını ve paylaşımlarını görüntüleyip incelemeye olanak sağlayan web temelli siteler” olarak tanımlamıştır. Bu tanımda sosyal ağ sitelerinin imkân sağladığı sosyal etkileşimin üç önemli noktasına vurgu yapılır. Bunlardan ilki, kimliği ifade eden profildir. İnsanlar kendilerini temsil edecek profiller oluşturur. İkinci önemli nokta bağlantıdır. Bağlantılar insanların bire bir kurduğu ilişkiyi temsil eder. Üçüncü nokta ise oluşturulan arkadaş listeleridir ki bu listeler de topluluk oluşumuna vurgu yapar (Grimmelmann,2009).

Bugünkü anladığımız manadaki sosyal ağlar 1997 yılında kurulan Sixdegrees.com sitesi ile başlamıştır. Sitede kullanıcılar kişisel profil ve arkadaş listeleri oluşturabiliyordu (Boyd ve Ellison, 2008). Yıllar geçtikçe ve sosyal ağlar popülerleştikçe farklı özellikleri ve teknolojileri olan yüzlerce sosyal ağ kurulmuştur. Bunların çoğu benzer özellikler üzerine kurulu olmakla birlikte hitap ettikleri hedef kitleye göre bazı farklılıklar göstermektedirler. Çoğu sosyal ağ gerçek hayattaki bağlantıların devam ettirilmesi üzerine kurulu iken bazıları yabancıların ilgi alanları, politik görüşleri gibi durumlara göre yeni bağlantılar kurmasına imkân sağlamaktadır. Bunların yanında sosyal ağlar fotoğraf-video paylaşımı, mobil bağlantı imkânı gibi sağladıkları teknolojik özelliklerle de farklılıklar oluşturmaktadır (Boyd ve Ellison, 2008).

Sosyal ağlar gençler arasında en hızlı yayılan ve en popüler olan internet temelli teknolojidir. (Roblyer vd., 2010). Pedagojik olarak öğretmenler ve hatta öğrenciler tarafından öğrenme aktivitelerini çevrim içi sosyal dünyaya taşıma girişimlerinde bulunulmuştur (Ellison, Steinfield ve Lampe, 2007). Tüm bu gelişmeler devam ederken üniversite yöneticileri ve öğretim üyeleri bu yeni sosyal ve iş birliğine dayalı çevrim içi ortamlarda rollerinin ne olmasını gerektiğini belirlemeye çalışmaktadırlar (Griffith ve Liyanage, 2008). Sosyal ağların eğitimdeki rolü hala tartışmalı bir konumdadır (Bingham ve Conner, 2010; Mazer vd., 2007).

Öğrenciler kendi tercihleriyle sosyal ağları eğitim aracı olarak kullanmaya başlamış durumdadır (Madge, Meek, Wellens ve Hooley, 2009; Selwyn, 2007a,b; Trinder, Guiller ve Margaryan, 2008) ve yükseköğretim kurumlarından da sosyal ağları etkili bir iletişim kanalı olarak kullanmalarının yanında eğitimle ilgili olarak da kullanılmalarını beklemektedirler (Roblyer vd., 2010).

Sosyal ağlar aynı zamanda dijital dünyanın yerlisi olan öğrenciler ile dijital dünyaya uyum sağlamaya çalışan eğitimler arasında informal öğrenme amacıyla bir köprü olarak da kullanılabilir (Bull, Thompson, Searson, Garofalo, Park, Young ve Lee, 2008).

Sosyal Öğrenme Kuramı

Vygotsky, kalıtsal ve biyolojik etmenleri kabul etmekle birlikte çocukların bilişsel gelişiminin teşvikinde en önemli rolün sosyal çevre olduğunu ifade etmektedir (Ormrod, 2008). Vygotsky insanların psikolojik gelişiminin, tarih boyunca yerleştiğini ve kültürel olarak belirlendiğini ifade etmiştir (Fox ve Riconscente, 2008). İnsanlar doğduğunda, zamanla gelişim göstermiş ve artık kendi içinde geleneksel araç ve işaretleri olan bir topluma girer. Sosyal etkileşimin temellerinden olan dil kullanılarak sosyal etkileşim gerçekleştirilir ve bu etkileşimlerin içselleştirilmesiyle gelişim devam eder. Çocuklar genellikle diğer insanlarla gerçekleştirdikleri etkileşimlerle öğrenme gerçekleştirdikleri için öğrendikleri her şey içinde buldukları çevrenin sosyokültürel norm ve özelliklerinden etkilenir (Vygotsky, 1978).

Vygotsky'e göre yetişkinler çocukları bilinçli ve sistematik bir şekilde öğrenmeye ve gelişmeye teşvik etmektedir (Ormrod, 2008). Vygotsky'nin insan gelişimine ve öğrenmesine bakış açısı çocuk ve öğrencilerle etkileşim gerçekleştiren yetişkinler ile öğretmenlerin rollerinin araştırılması gerektiğini ortaya çıkarmıştır (Oh, 2005). Öğrenenin gelişimi ancak katıldığı bireysel ve sosyokültürel bilişsel süreçlerin birlikte göz önünde bulundurulmasıyla anlaşılabilir (Vygotsky, 1981). Vygotsky'nin görüşlerini destekleyen yazarlar öğrenme ve öğretme etkileşimlerini okul içinde de dışında da araştırmış ve öğretmenlerin, daha iyi eğitim çalışmaları için söylemsel prensipleri sınıflarına adapte edebileceğini ifade etmişlerdir (Oh, 2005, Rogoff ve Toma, 1997; Tharp ve Gallimore, 1988; Wells, 1999).

Sürekli etkileşim içinde oldukları internet üzerindeki bilgi ve iletişim teknolojileri, gençlerin sosyal etkileşimlerini ve kültürlerini başkalaştırmıştır (Sampat ve McQuade, 2009). İnternet ve sosyal ağlar, insanların sosyal etkileşim kurması için gerekli olan zaman ve mekân senkronizasyonu mecburiyetini ortadan kaldırmıştır (Hinduja ve Patchin, 2008). Sosyal ağlar, sosyal etkileşim açısından çok zengin olmaları sebebiyle aslında kasıtlı ya da kasıtsız olarak sosyal öğrenme gerçekleştirilen ortamlardır. Öğrenciler sosyal ağlarda gerçekleştirdikleri sosyal öğrenmeler ile yalnızca toplumsal ve kültürel verileri değil akademik bilgileri de öğrenebilirler. Sosyal ağların özellikle Blackey ve Chew'in (2009) belirttiği gibi iş birliğine imkân tanıyan bir yapıda olması sosyal öğrenmeleri destekler niteliktedir. Keza sosyal ağlar içerisinde eğitim ve hatta

öğretim amacıyla birçok eğitim kurumunun bizzat kurduğu ya da öğrencilerin kendi oluşturdukları gruplar mevcuttur.

Maslow'un İhtiyaçlar Hiyerarşisi

Maslow (1943) insanların davranış motivasyonlarının ihtiyaçları olduğunu belirtmiş ve ihtiyaçlar tatmin edildikçe insanların bir sonraki ihtiyaca yönlendiğini söylemiştir. Bu ihtiyaçları 5 ana başlıkta toplamıştır. Bunlar; fizyolojik ihtiyaçlar, güvenlik ve korunma ihtiyacı, sosyal ihtiyaçlar, saygı ihtiyacı ve kendini gerçekleştirmedir (Maslow, 1954).

Fizyolojik ihtiyaçlar: İnsanların hayatta kalabilmesi için gereken hava, su, ısınma gibi fiziksel temel ihtiyaçlardır. Bu ihtiyaçlar diğer ihtiyaçlara nazaran bağımsızdırlar (Maslow, 1954).

Güvenlik ve korunma ihtiyacı: İnsanların kargaşadan kaçınma, toplumsal ve yasal düzenleme ihtiyacı bu aşamada görülmektedir (Maslow, 1954).

Sosyal ihtiyaçlar: İnsanların bir topluluğun parçası olmak, sevmek ve sevilme için duydukları ihtiyaçlardır. Aile ve arkadaşlık ilişkileri bu aşamada rol oynar (Maslow, 1954).

Saygı ihtiyacı: İnsanların diğerlerinden saygı görme ihtiyacını ifade eder. Statü, başarı ve prestij gibi ihtiyaçlarda bu aşamadır (Maslow, 1954).

Kendini gerçekleştirme: Son aşama olan kendini gerçekleştirme kısaca kişinin potansiyelinin tamamının kullanmasıdır (Maslow, 1954).

Sosyal ağlar, sosyal ihtiyaçlar basamağında yer alır. Bir topluluğa ait olma, iletişim ve etkileşim gerçekleştirme imkânı sağlar.

BÖLÜM 3

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Literatür incelendiğinde öğrencileri sosyal ağların kullanımı için güdüleyen birtakım faktörlerin olduğu görülmektedir. Bu faktörlerden en çok karşılaşılanı, yüz yüze arkadaşlık ilişkisi kurduğu kişiler ile ilişkisini devam ettirme isteğidir (Bosch, 2009; Ellison, Steinfield ve Lampe, 2007; Joinson, 2008; Hew, 2011; Lampe, Ellison ve Steinfield, 2006, 2008; Lewis ve West, 2009; Pempek, Yermolayeva ve Calvert 2009; Sheldon, 2008; Stern ve Taylor, 2007; Young ve Quan-Haase, 2009). Bir diğer faktör ise başka insanlara karşı olan merak, romantik ilişki kurma isteği ve arkadaşlık kurma isteği gibi alt nedenleri olan yeni insanlarla tanışmak isteğidir (Ellison, Steinfield ve Lampe, 2007; Lampe, Ellison ve Steinfield, 2006; Sheldon, 2008; Stern ve Taylor, 2007; Urista, Dong ve Day, 2009; Zhao, Grasmuck ve Martin, 2008). Sosyal ağ kullanımını güdüleyen etkenlerden biri de öğrencilerin sosyal ağların eğlenceli ve klas olduğunu düşünmesidir (Lewis ve West, 2009; Pempek, Yermolayeva ve Calvert 2009; Sheldon, 2008). Bunların dışındaki faktörler ise popüler olma (Urista, Dong ve Day, 2009), vakit geçirme (Joinson, 2008; Pempek, Yermolayeva ve Calvert, 2009; Sheldon, 2008; Stern ve Taylor, 2007), kendini ifade etme (Joinson, 2008; Pempek, Yermolayeva ve Calvert, 2009) ve bilgiye ulaşma isteğidir (Bosch, 2009; Pempek, Yermolayeva ve Calvert, 2009). Öğrenciler günde ortalama 10-60 dakika arası zamanı sosyal ağlarda geçirmektedir (Christofides, Muise ve Desmarais, 2009; Joinson, 2008; Lampe, Ellison ve Steinfield, 2006; Muise, Christofides ve Desmarais, 2009; Orr, Sisic, Ross, Simmering, Arseneault ve Orr, 2009;

Pempek, Yermolayeva ve Calvert 2009; Ross, Orr, Sisic, Arseneault, Simmering ve Orr, 2009; Sheldon, 2008; Stern ve Taylor, 2007; Valenzuela, Park, ve Kee, 2009).

Yapılan bazı çalışmalarda sosyal ağlar sayesinde eğitmenin internet üzerinden öğrenciye destek vermesinin ve rehberlik etmesinin öğrencilerin çalışma deneyimlerini artırdığı gözlenmiştir (Dabner, 2011; Homitz ve Berge, 2008; Rísquez, 2008). Akademik başarı ile sosyal ağlar arasındaki ilişki ile ilgili yapılan çalışmalarda ise farklı sonuçlar gözlenmiştir. Alexander (2012), 72 lise öğrencisi ile gerçekleştirdiği çalışmada akademik başarı ile sosyal ağ kullanımı arasında negatif bir ilişki olduğunu ortaya koymuştur. Kirschner ve Karpinski (2010), Amerika'daki Midwestern Üniversitesinde 102 üniversite öğrencisi ve 117 üniversite mezunu ile gerçekleştirdiği çalışmada sosyal ağ kullanıcısı olanların akademik ortalamalarının, sosyal ağ kullanıcısı olmayanlara oranla anlamlı düzeyde düşük olduğunu gözlemlemiştir. Ayrıca sosyal ağ kullananlar akademik çalışmalarına haftada 1-5 saat vakit ayırdığını ifade ederken sosyal ağ kullanıcısı olmayanlar bu sürenin 11-15 saat olduğunu ifade etmiştir. Ancak Kirschner ve Karpinski (2010) çalışmalarının betimsel ve korelasyon analizine dayalı olması nedeniyle bu verilerin sosyal ağ kullanımının, akademik çalışma süresini azaltmaya ya da akademik ortalamanın düşmesine neden olduğu şeklinde yorumlanmaması gerektiğini açıklamıştır. Wormald (2012) ise çalışmasında lise öğrencilerinin matematik dersi içerisinde sosyal ağları kullanmasını sağlamış ve bunun sonucunda öğrencilerin özellikle 21.yüzyıl kazanımlarında olumlu katkılarının olduğunu gözlemlemiştir. National School Boards Association'ın (2007) çalışmasında öğrencilerin %60'ının sosyal ağlarda eğitimsel konulardan bahsettiğini, %50'sinin ise sosyal ağlarda okuldaki çalışmaları ile ilgili konuştuğunu ifade etmiştir.

Mazer vd. (2007) yılında öğretim üyelerinin Facebook'ta kendini ifade etme becerisinin öğrenci motivasyonuna, duygusal öğrenmeye ve sınıf iklimine etkisini araştırmayı amaçladıkları çalışmalarında sosyal ağların yalnızca öğrenciler tarafından değil öğretim üyeleri tarafından da yaygın şekilde kullanıldığı tespit edilmiş olup öğretim üyelerinin yüksek kendini ifade etme becerilerinin öğrencilerde yüksek düzeyde motivasyona ve duygusal öğrenmeye neden olduğu, ayrıca daha rahatlatıcı sınıf iklimine katkı sağladığı gözlenmiştir.

Goldfarb, Pregibon, Shrem ve Zyko (2011), eğitime sosyal ağların entegrasyonunu faydalar ve endişeler üzerinden ele aldıkları çalışmalarında, sosyal ağların faydalarını şu

şekilde ifade etmiştir; eğitimciye sınıf içinde ve dışında öğrenciyle direkt olarak ve hızlı şekilde eğitsel rehberlik yapabilme imkânı sunar, geleneksel eğitime ilave olarak iş birliğine dayalı öğretime yönelik tartışma ve paylaşım ortamları sağlar, öğrenciler sosyal ağ çevrelerini eğlenceli bulduğundan bu yolla edindikleri eğitim materyallerini de daha olumlu karşılar, öğrenciler sosyal ağlar üzerinde gerçekleştirilen eğitimsel tartışmalara daha rahat katılım sağlar ve kendilerini daha iyi ifade edebilme olanağı bulur, eğitimciler öğrencilerin profilleri sayesinde onların okul dışı ilgi alanlarını keşfederek derslerinde bundan fayda sağlayabilir, öğrencilerin çalışmalarını sunma ve paylaşma imkânları başarı duygusu hissetmelerini sağlar, video, resim ve ses dosyaları gibi farklı medyalar kullanmak eğitimcilerin bilgi yönetimini kolaylaştırır, eğitimcinin sınıf ortamında iletişim kurmakta zorlandığı öğrenciler ile sağlıklı iletişim kurmasını sağlar. Sosyal ağların eğitim ortamlarında kullanılması ile ilgili endişeler ise internet kullanımı dolayısıyla gerçekleştirilebilecek legal olmayan durumlar, eğitimcilerin sosyal ağlardaki profillerinde özel hayatlarını paylaşmaları nedeniyle öğrenci-öğretmen ilişkisindeki saygının zarar görmesi, evlerinde bilgisayar ve internet imkânına sahip olan öğrenciler ile olmayan öğrenciler arasında oluşabilecek ayırım, eğitimcilerin sosyal ağları eğitim ortamlarında doğru kullanmak için yeterli bilgi ve beceriye sahip olmamasıdır.

Blackey ve Chew (2009) çalışmalarında sosyal ağların yükseköğretimde kullanımının öğrenciler, akademisyenler ve eğitim kurumları açısından eğitsel avantajlarını belirtmiştir. Bunlar öğrenciler için; kolay ulaşılabildiği ve maliyetsiz olması, iletişim becerilerini güçlendirmesi, katılımın ve işbirliğinin artmasını sağlaması, akran desteğine ve eleştirisine imkân sağlaması, öğrenme toplulukları oluşturulabilmesi ve üniversiteden ayrıldıktan sonra da daha önce gerçekleştirilen bilgi paylaşımlarına erişebilmesidir. Akademisyenler için; öğretim yönetim sistemlerinden daha esnek ve kolay kullanışlı olması, eğitim ve değerlendirmede farklı yollar denemeye olanak sağlaması, çalışmalar için hızlı bir şekilde grup oluşturulabilmesi, çeşitli paylaşımlar için etkili bir platform olması ve geri bildirim için hızlı ve etkili bir seçenek olmasıdır. Eğitim kurumları açısından avantajları ise; harmanlanmış öğrenme ortamı olarak kullanılabilmesi ve öğrencilerin okula kolay adapte olup bağlılık duygusunun artmasına katkı sağlamasıdır.

Jones, Blackey, Fitzgibbon ve Chew (2010) yükseköğretim öğrencileri için sosyal ağların eğitimde kullanımını inceledikleri çalışmalarında öğrenciler açısından sosyal ağların eğitimde kullanımının zorluk ve fırsatlarını özetlemiştir. Zorluklar; öğrencilerin

sosyal ağ hesaplarını eğlence aracı olarak görüp eğitim için kullanmak istememeleri, öğrenciler yenilikçi öğrenme deneyimleri yaşamak isterken öğretim üyelerinin sosyal ağları eğitime nasıl entegre edeceğini bilmemesi, çalışmaların orijinalliği ve telif hakları hakkındaki endişeler ve bilgi yığını içinde olunduğunun hissedilmesidir. Fırsatlar ise; eğitim aktiviteleri için motivasyon sağlayan öğrenme toplulukları oluşturulabilmesi, akran desteği ve etkileşimi sağlaması ve bağımsız öğrenme deneyimlerine olanak tanınmasıdır.

Eğitim kurumları ayrıca sosyal ağları idari konularda da kullanabilmektedir. Mack, Behler, Roberts ve Rimland (2007) çalışmalarında Facebook'un kütüphane yönetimi ile üniversite öğrencileri arasında iletişim aracı olarak kullanılabilirliğini ifade etmişlerdir. Benzer şekilde Sachs, Eckel ve Langan (2011) çalışmalarında kütüphane için oluşturulan sosyal ağ sayfasında uygun ve kullanışlı bilgi paylaşımı ile kurum için gerekli gizlilik dengesi sağlanırsa kütüphane kaynakları ve servisleri hakkında bilgi edinmede sosyal ağların etkili bir şekilde kullanılabilirliğini belirtmişlerdir.

BÖLÜM 4

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Anket tipi ölçekler tüm zekâ alanlarını yeterli düzeyde ölçemezler ve bu sebeple oluşan eksiklikler nitel çalışmalar ile kapatılabilir (Gardner, 1993). Çalışma öğretim üyelerinin eğitimde sosyal ağları kullanımına ilişkin algılarını ve eğitimde teknoloji kullanma durumlarını incelemeyi amaçlamaktadır. Bu amaç gereğince sadece nicel verilere dayanan çalışmalarda katılımcıların öznel yargılarına dair verilerin eksik kalabileceği göz önünde bulundurularak çalışmanın deseni nicel ve nitel tekniklerin bir arada kullanıldığı karma desen olarak belirlenmiştir.

Evren ve Örneklem

Çalışmanın örneklemini Amasya Üniversitesi, Artvin Çoruh Üniversitesi, Erciyes Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi, Kırıkkale Üniversitesi, Nevşehir Üniversitesi ve Sakarya Üniversitesi öğretim üyelerinden oluşmaktadır. Çalışmanın anketine 658 öğretim üyesinden eksiksiz dönüt alınmıştır. 5 yardımcı doçent, 1 doçent, 1 araştırma görevlisi ve 1 öğretim görevlisinden oluşan 8 öğretim üyesi ile de görüşme gerçekleştirilmiştir.

Ölçme Araçları

Veri toplama araçları internet üzerinden uygulanan anket ve yarı yapılandırılmış görüşmedir. Anket Roblyer vd. (2010) tarafından geliştirilmiş olup öğretim üyelerinin sosyal ağ hesabı sahip olup olmadığını, sosyal ağların eğitim amaçlı kullanımı hakkındaki görüşlerini ve sosyal ağları eğitim amaçlı kullanma durumlarını nedenleriyle sorgulamayı amaçlamaktadır. Anket örneği EK 1’de verilmiştir.

Yarı yapılandırılmış görüşme ise öğretim üyelerinin, sosyal ağlar ve eğitim amaçlı kullanımı hakkındaki görüş ve fikirlerini derinlemesine incelemeyi amaçlamaktadır. Görüşme soruları EK 2’de sunulmuştur.

Ölçüm Geçerliliği ve Güvenirliği

Anketin geçerliliğini test etmek için kapsam geçerliliği uzman görüşleri ile test edilmiş ve sağlanmıştır. Güvenirliğini belirlemek için puanlayıcı güvenirliği çalışması gerçekleştirilmiştir. Puanlayıcı güvenirliği farklı uzmanların görüşlerinin aynı durumdaki tutarlılığını araştırmak amacıyla kullanılmaktadır. Puanlayıcı güvenirliğinde uzmanların görüş birliğindeki şans payını en aza indirmek için en çok kullanılan istatistiklerden birisi kappadır (Gorelick ve Yen, 2006). Yapılan puanlayıcı güvenirliği çalışmasında (Kappa:0,71, 0,61-0,80) önemli düzeyde güvenilir olduğu tespit edilmiştir.

Verilerin Toplanması

Anket internet üzerinden gerçekleştirilmiş olup Google documents servisine yüklenmiş ve verilerin depolanması bu site üzerinden gerçekleştirilmiştir. Ankete ilişkin bağlantı, örnekleme oluşturan öğretim üyelerine e-posta yoluyla iletilmiştir. Çevrim içi olarak iletilen anket üzerinden hatasız olarak cevaplanan veriler üzerinden analiz yapılmıştır. Çevrim içi anket 5538 öğretim üyesine gönderilmiş olup hatasız geri dönüş yapan 658 katılımcı olmuştur. Ayrıca çalışmanın nitel veriler ile güçlendirilmesi amacıyla 8 öğretim üyesi ile görüşme yapılmış, yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Bunun

sebebi katılımcıların görüşlerini karşılaştırılabilir şekilde derinlemesine inceleyebilmektir. Görüşmeler ses kayıt cihazı ile kayıt altına alınmıştır.

Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması

Öğretim üyelerinin eğitimde sosyal ağları kullanım oranı ve öğretim üyelerinin eğitimde sosyal ağların kullanımına ilişkin görüşleri betimsel istatistik yöntemleri ile analiz edilmiştir. Görüşmeler ise betimsel analiz yaklaşımıyla belirlenen temalar üzerinden analiz edilmiştir.

BÖLÜM 5

BULGULAR

Nicel Bulgular

Araştırmada elde edilen nicel bulgular aşağıda verilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların Cinsiyet Dağılımları

Cinsiyet	f	%
Kadın	268	40,73
Erkek	390	59,27
Toplam	658	100,00

Katılımcıların cinsiyete göre oranına bakıldığında 390 (% 59,27) erkek katılımcı ve 268 (%40,73) kadın katılımcı bulunduğu görülmektedir.

Tablo 2. Katılımcıların Unvana Göre Dağılımları

Unvan	f	%
Araştırma Görevlisi	147	22,34
Okutman	28	4,26
Öğretim Görevlisi	76	11,55
Yardımcı Doçent	188	28,57
Doçent	117	17,78
Profesör	102	15,50
Toplam	658	100,00

Katılımcıların unvana göre dağılımına baktığımızda en çok katılım 188 (%28,57) katılımcı ile yardımcı doçentler tarafından en az katılım ise 28 (%4,26) katılımcı sayısı ile okutmanlar tarafından sağlanmıştır.

Tablo 3. Katılımcıların Üniversitelere Göre Dağılımları

Üniversite	f	%
Amasya Üniversitesi	30	4,56
Artvin Çoruh Üniversitesi	34	5,17
Erciyes Üniversitesi	39	5,93
Gazi Üniversitesi	256	38,91
Hacettepe Üniversitesi	82	12,46
Kırıkkale Üniversitesi	50	7,60
Nevşehir Üniversitesi	46	6,99
Sakarya Üniversitesi	121	18,39
Toplam	658	100,00

Katılımcı sayı ve oranlarına üniversite bazında baktığımızda en çok katılım 256 (%38,91) kişi ile Gazi Üniversitesinden ve en az katılım 30 (%4,56) kişi ile Amasya Üniversitesinden sağlanmıştır.

Tablo 4. Katılımcıların Hizmet Yılına Göre Dağılımları

Hizmet yılı	f	%
1-5	187	28,42
5-10	116	17,63
10-15	118	17,93
15-20	91	13,83
20 yıldan fazla	146	22,19
Toplam	658	100,00

Katılımcıların hizmet yılına oranla bakıldığında en çok sayıda katılımın 187 (%28,42) katılımcı ile 1-5 yıl arası hizmet yılı göstermiş kişilerden oluştuğu görülmektedir.

Tablo 5. Katılımcıların Yaşa Göre Dağılımları

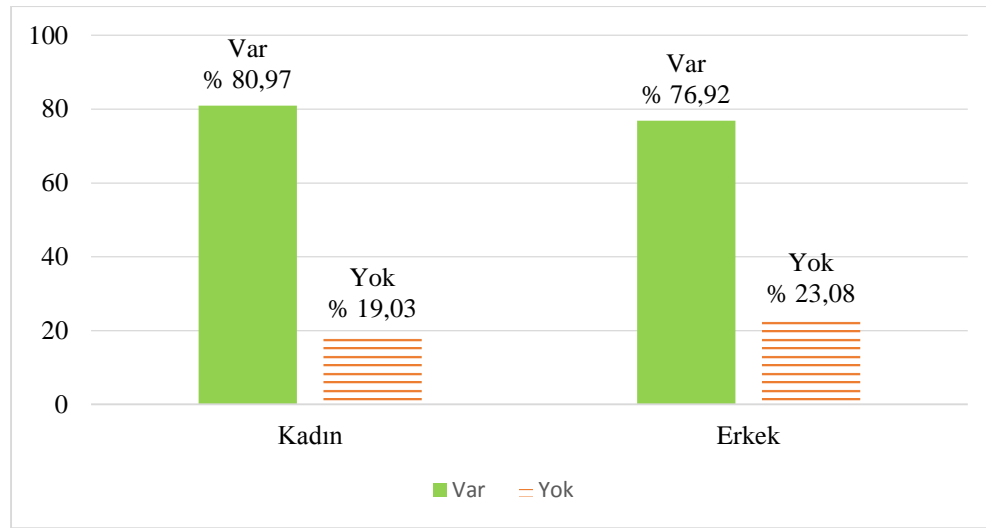
Yaş	f	%
20-30	108	16,41
30-40	253	38,45
40-50	172	26,14
50-60	93	14,13
60 ve üzeri	32	4,86
Toplam	658	100,00

Katılımcıların yaş dağılımına bakıldığında en yüksek oranda katılım sağlayan yaş grubu 38,45 ile 30-40 yaş aralığıdır. Bunu % 26,14 ile 40-50 yaş aralığı takip ederken en düşük oranda katılım % 4,86 ile 60 ve üzeri yaş aralığından sağlanmıştır.

Tablo 6. Katılımcıların Sosyal Ağ Hesabı Sahip Olma Durumları

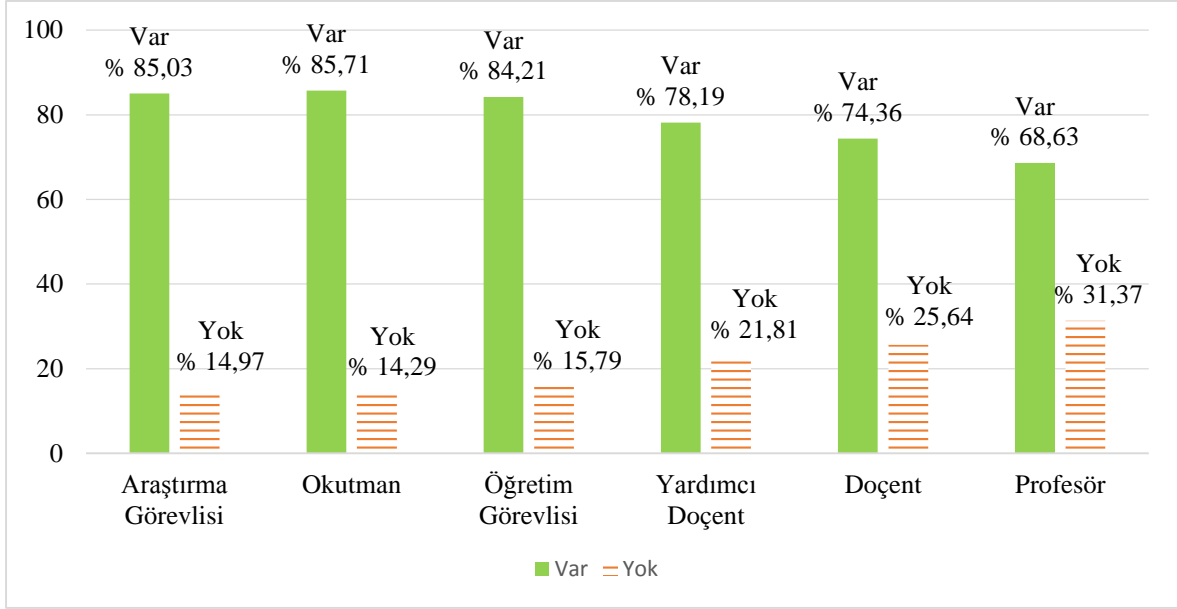
Sosyal ağ hesap sahibi olma	f	%
Var	517	78,57
Yok	141	21,43
Toplam	658	100,00

Katılımcıların sosyal ağ hesabı sahibi olma durumlarına bakıldığında 517 (78,57) katılımcının sosyal ağ hesabı sahibi olduğu görülmektedir. Bu nedenle katılımcıların çoğunun sosyal ağ hesabı olduğunu söyleyebiliriz.

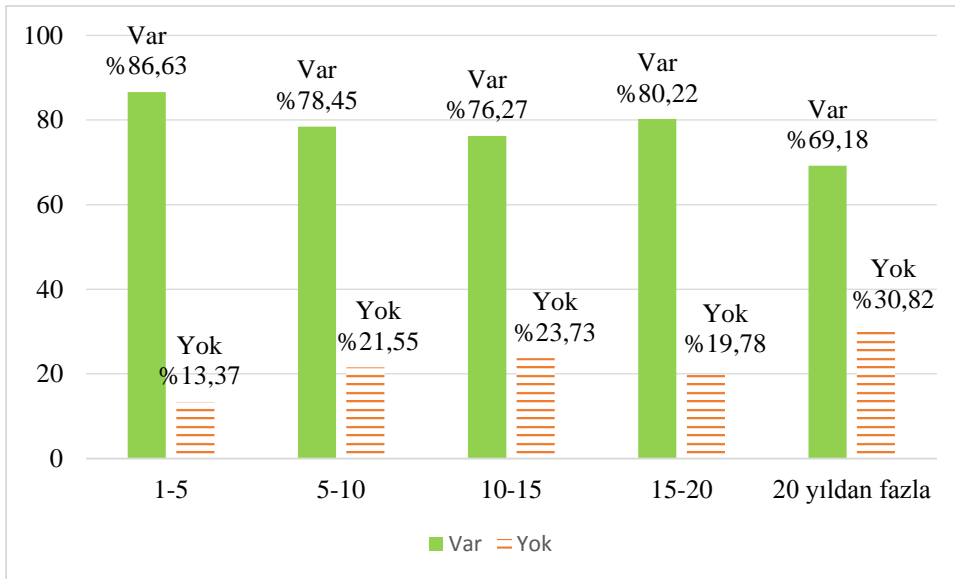
Şekil 1. Cinsiyete göre sosyal ağ hesabı sahip olma durumları

Şekil 1’de erkek ve kadın katılımcıların sosyal ağ hesabı sahip olma oranlarında büyük ölçüde bir farklılık bulunmadığı görülmektedir.

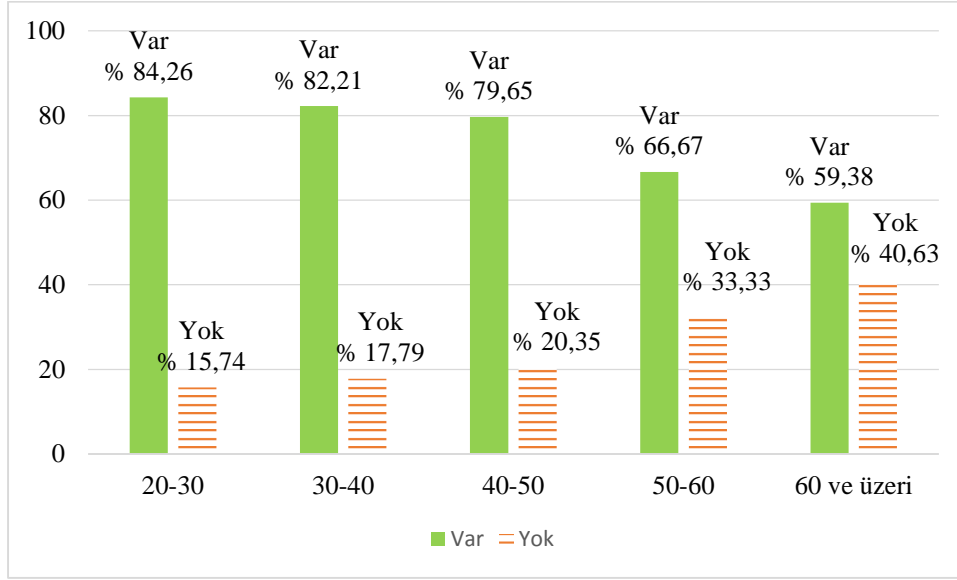
Şekil 2. Unvana göre sosyal ağ hesabı sahip olma

Şekil 2’de katılımcıların akademik unvanının yükselmesiyle sosyal ağ hesabı sahip olma oranının düştüğü görülmektedir.

Şekil 3. Hizmet yılına göre sosyal ağ hesabı sahibi olma

Hizmet yılına yani mesleki tecrübeye göre sosyal ağ hesabı sahibi olma oranlarına bakıldığında en düşük oranının 20 yıldan fazla öğretim yılı gösteren katılımcılara ait olduğu, diğer katılımcılar arasında büyük fark olmadığı Şekil 3'te görülmektedir.

Şekil 4. Yaşa göre sosyal ağ hesabı sahip olma durumları

Yaş aralığı değerlerinin büyümesiyle sosyal ağ hesabı sahibi olma oranının düştüğü Şekil 4'te görülmektedir.

Tablo 7. Sosyal Ağ Hesabı Sahibi Olan Katılımcıların, Hesaplarını Kontrol Etme Sıklıkları

Sosyal ağ hesabı kontrol etme sıklığı	f	%
Haftada bir kaç kez	163	31,53
Günde 1-5 kez	244	47,20
Günde 6-10 kez	49	9,48
Günde 11-15 kez	28	5,42
Günde 16-20 kez	7	1,35
Günde 20 den fazla	26	5,03
Toplam	517	100,00

244 (% 47,20) katılımcı sosyal ağ hesabını günde 1-5 kez kontrol ettiğini ifade ederken 163 (% 31,53) katılımcı ise hesabını haftada birkaç kez kontrol ettiğini ifade etmiştir.

Tablo 8. Katılımcıların Sosyal Ağ Hesaplarını Kontrol Etme Amaçlarının Yüzde ve Frekans Değerleri

Sosyal ağ kontrol etme amacı	f	%
Arkadaşlarımla bağlantı kurmak için	425	82,21
Öğrencilerimle bağlantı kurmak için	203	39,26
Öğrencilerimle dersle ilgili iletişim kurmak için	154	29,79
Kendi hayatımla ilgili paylaşımlarda bulunmak için	178	34,43
Bağlantımın koptuğu kişilerle iletişime geçmek için	118	22,82
İşle ilgili bağlantılar kurmak için	164	31,72

Katılımcıların sosyal ağ hesaplarını kontrol etme amaçlarına bakıldığında en çok karşılaşılan amacın %82,21 oranıyla arkadaşlar ile bağlantı kurmak olduğu, diğer amaçların ise oran olarak birbirine çok yakın değerler taşıdığı görülmektedir.

Sosyal ağ hesaplarını kontrol etme amacına ilişkin diğer seçeneği işaretlenerek girilen görüşler;

Gündemi takip etmek için (K13,K38, K42, K83, K89, K93, K98, K131, K173, K177, K202, K263, K369, K404, K427, K438, K454, K456, K492, K520, K582, K612)

Haberleri takip etmek için (K86, K87, K115, K187, K344, K599)

Alanımla ilgili yeni bilimsel gelişmeleri duyurmak için (K19, K233, K327)

Eğlence amaçlı (K148, K503, K588)

İlgi alanıma yönelik bilgi paylaşım gruplarından yararlanabilmek için (K210, K245, K459)

Kendi şahsımla alakalı başkalarının yaptığı paylaşımları gözlem ve kontrol amaçlı (K175, K380)

Genellikle sosyal ağı tercih eden biriyle bağ kurmak için; bir anlamda zorunluluktan dolayı kullanıyorum (K424, K629)

“Bana gelen çağrılara cevap vermek için”(K21)

“Sanatsal etkinlikleri paylaşmak ve haberdar olmak için”(K53)

“İlginç fikirler edinmek, yenilikleri takip etmek için”(K202)

“Duyurular, okuma metinleri ve ders materyalleri paylaşmak için”(K385)

“Kişisel gelişim için” (K438)

“Gündemle ilgili paylaşımda bulunmak için” (K456)

“Benzer çalışma yapanların çalışma alanlarındaki son gelişmeleri yakından takip etmek için”(K501)

Tablo 9. Katılımcıların Eğitim Amaçlı Sosyal Ağ Kullanımına Dair Düşünceleri

Eğitim amaçlı sosyal ağ kullanımı ile ilgili neler düşünüyorsunuz?	f	%
Eğitimde sosyal ağların kullanımı pratiklik sağlar.	336	64,99
Öğrenciler ile sosyal ağ üzerinden iletişim kurabilmek iyi bir fırsat sağlar.	268	51,84
Sosyal ağlar kişisel paylaşımlar içindir eğitim amaçlı değildir.	105	20,31
Özel hayat ihlal edilebilir.	128	24,76

Katılımcılar % 64,99 oranında eğitimde sosyal ağların kullanımının pratiklik sağlayacağını ifade ederken, % 51,84 oranında da sosyal ağların öğrenciler ile iletişim kurabilmek için iyi bir fırsat olduğu ifade edilmiştir. Bunların yanında katılımcıların % 20,31'i "Sosyal ağlar kişisel paylaşımlar içindir. Eğitim amaçlı değildir" derken % 24,76'sı "Özel hayat ihlal edilebilir" demiştir.

"Eğitim amaçlı sosyal ağ kullanımı ile ilgili neler düşünüyorsunuz?" sorusuna diğer seçeneği işaretlenerek girilen görüşler;

Gereksiz (K261,K466)

"Eğitimden ziyade eğitimle ilgili duyurular ve etkinliklerin ilanına daha uygun"(K175)

"Sosyal ağ bireysel paylaşım (öğrenciyle mesajlaşma vb.) için değil, genel eğitim duyuruları içindir" (K210)

"Resmi işlerin sosyal ağlarda işi yok"(K263)

"Eğitim biçimi gereği öğrencilerimizle yüz yüze iletişim sağlanmaktadır. Sanal ortam iletişim için gerekmemektedir" (K264)

"Özel hayatla karışmadığı sürece eğitim alanında olumlu olabilir"(K327)

"Sosyal ağların sağlamış olduğu çeşitli paylaşım sınırlamaları var. Yani profilimize kimin ne derece erişebileceğine biz karar verebiliyoruz. Dolayısıyla özel hayat ihlali olduğunu düşünmüyorum" (K366)

“Öğrencilerle kişisel paylaşımlardan uzak durarak sadece derslerle ilgili duyuru ve diğer paylaşımlar için faydalı görüyorum.”(K413)

“Yeniliğe cesaretle gidilmeli. Gitmezsek, ne olacağını bilemeyiz.” (K438)

“Doğru kullanılırsa bireylerin sosyalleşmesine önemli katkılar sağlar.” (K451)

“Öğretmek veya haberdar etmek istediğiniz konuları anında ulaştırmak istediğiniz kitleye iletmesine kolaylık sağlar .”(K454)

“E-mailin yerine geçebilir. Başka bir faydası olmaz.” (K459)

“Sosyal ağların eğitimde kullanımı iyi planlanırsa başarılı olur. Aksi halde zararı faydasını aşabilir.” (K477)

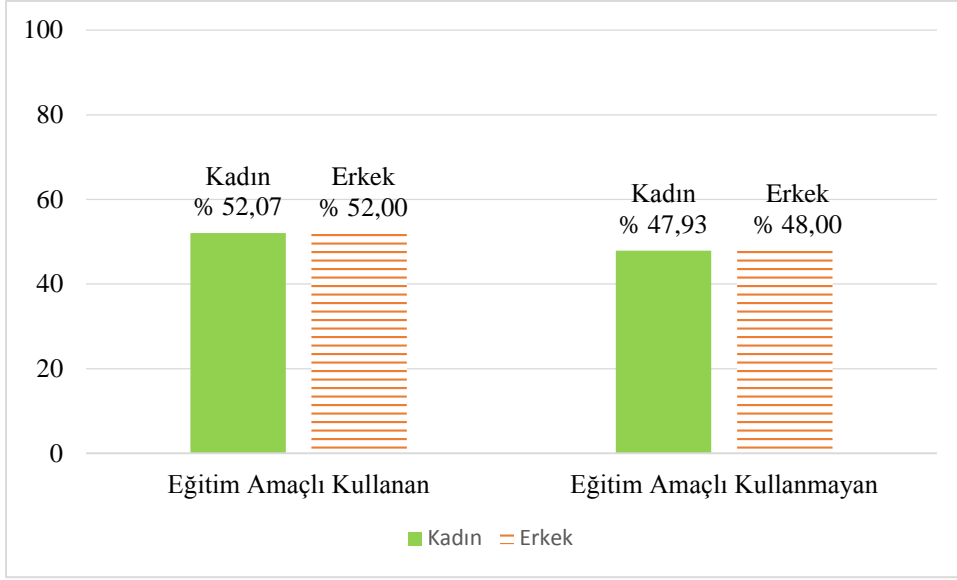
“Eğitim için sosyal ağlar yerine daha spesifik yollardan yararlanılmalıdır” (K486)

“Öğrenciler öğretim elemanlarını kendi arkadaşları sanabiliyor.” K(624)

Tablo 10. Sosyal Ağ Hesabı Sahibi Olan Katılımcıların Sosyal Ağları Eğitim Amaçlı Kullanma Durumları

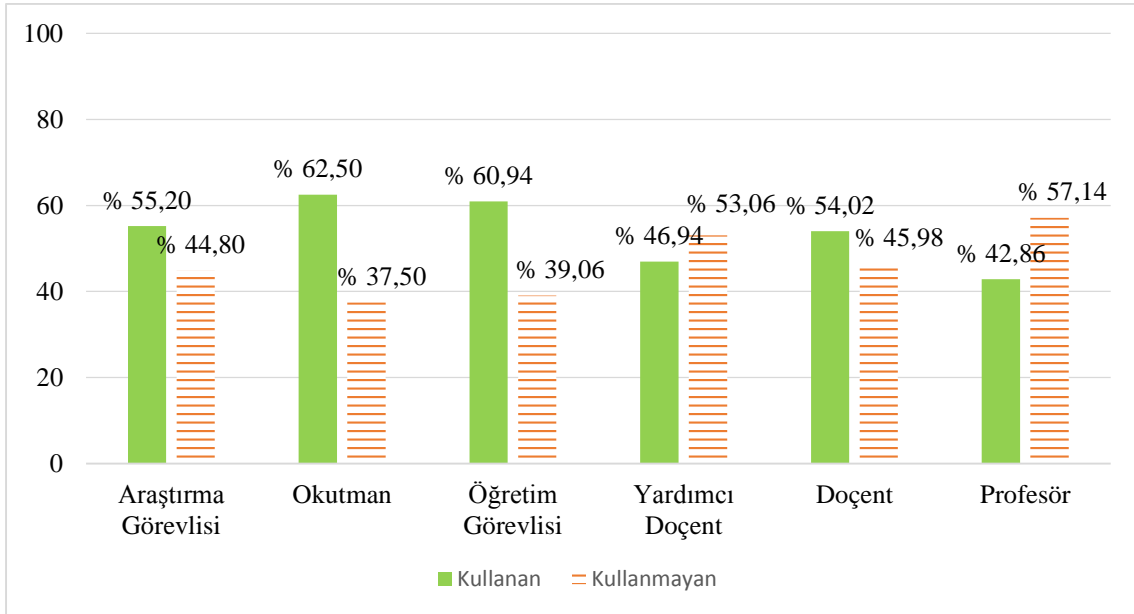
Sosyal ağ hesabı olanların, sosyal ağ sitelerini eğitim amaçlı kullanma durumları	f	%
Evet	269	52,03
Hayır	248	47,97
Toplam	517	100,00

Herhangi bir sosyal ağ hesabı sahibi olan 517 katılımcının 269’u (% 52,03) sosyal ağ hesaplarını eğitim amaçlı kullanırken 248’i (% 47,97) sosyal ağ hesaplarını eğitim amaçlı kullanmamaktadır.

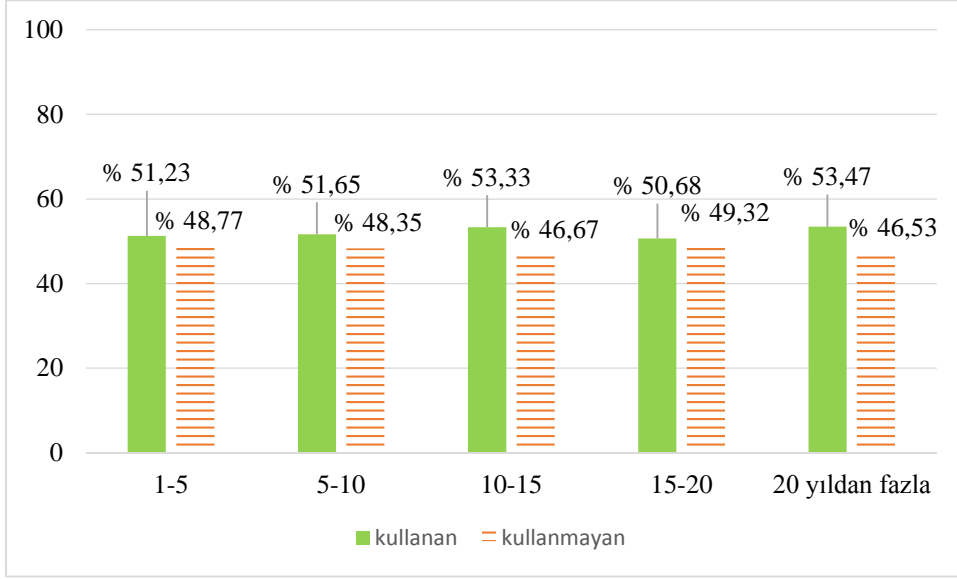
Şekil 5. Cinsiyete göre sosyal ağ hesabını eğitim amaçlı kullanma durumları

Şekil 5'te katılımcıların sosyal ağ hesaplarını eğitim amaçlı kullanma oranlarının cinsiyete göre değerlendirildiğinde birbirine çok yakın değerlerde olduğu görülmektedir.

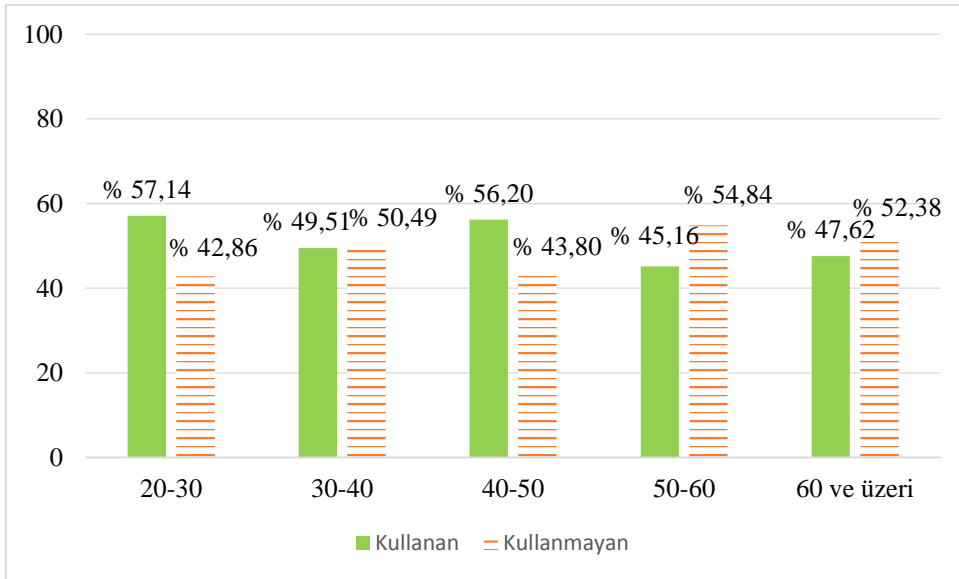
Şekil 6. Unvana göre sosyal ağ hesabını eğitim amaçlı kullanma durumları

Sosyal ağ hesabının eğitim amaçlı kullanımının unvana göre büyük ölçüde değişim göstermediği Şekil 6'da görülmektedir.

Şekil 7. Hizmet yılına göre sosyal ağ hesabını eğitim amaçlı kullanma durumları

Hizmet yılına göre sosyal ağ hesabını eğitim amaçlı kullanma oranlarının birbirine yakın değerler olduğu Şekil 7'de görülmektedir.

Şekil 8. Yaşa göre sosyal ağ hesabını eğitim amaçlı kullanma durumları

Şekil 8 de yaşa göre sosyal ağ hesabını eğitim amaçlı kullanma durumlarına bakıldığında değerler arasında büyük fark olmadığı görülmektedir.

Tablo 11. Sosyal Ağ Hesaplarını Eğitim Amaçlı Kullanmayan Katılımcıların Hesaplarını Eğitim Amaçlı Kullanmama Nedenleri

Sosyal ağları eğitim amaçlı kullanmama nedenleriniz nelerdir?	f	%
Kendimi teknoloji kullanımında yeterli hissetmiyorum.	19	7,66
Kişisel hesabıma öğrencilerimin erişmesini istemiyorum.	93	37,50
Sosyal ağların eğitsel fayda sağlayacağını düşünmüyorum.	90	36,29
Sosyal ağların zaman kaybı olduğunu düşünüyorum.	39	15,73

Katılımcıların % 37,50'si kişisel hesabına öğrencilerinin erişmesini istemediğini belirtmiş ve % 36,29'u da sosyal ağların eğitsel fayda sağlayacağını düşünmediğini ifade etmiştir. Sosyal ağ hesabının eğitim amaçlı kullanılmamasına neden olarak en düşük oranda verilen cevap %7,66'ı ile “Kendimi teknoloji kullanımında yeterli görmüyorum” dur.

Sosyal ağları eğitim amaçlı kullanmama nedenleriniz nelerdir sorusuna diğer seçeneği işaretlenerek girilen görüşler;

“Henüz gereksinimim olmadı” (K551, K576, K622, K647, K657)

“Diğer web platformları eğitim amaçlı olarak kullanılabilirken, sosyal ağlar aracılığı ile bu konuda bir iletişim ağı kurmak şimdilik bana gerekli görünmüyor” (K488)

“Sosyal ağların eğitsel fayda sağlayacağını düşünmüyorum. Birçok noktada hazırcılığa alıştıyorum, emek vermeden, çaba harcamadan, alternatif düşünme yolları geliştirmeden sonuca ulaştırabiliyor, bazen yanlış sonuçlara odaklanılmasına sebep olabiliyor” (K501)

“Ders türü iletişim için daha formal alanları tercih ediyorum. Örneğin ilgili ders için üniversite web olanaklarını kullanıyorum. Ders adına sayfa açtırma gibi. Fakat sosyal

ağlar kullanılmamalı diye bir yaklaşımım yok. Mesela bazı duyuruları öğrencilerime rica edip onların kendi aralarında kurdukları hesaplar üzerinden öğrenciye rica ederek yaptırabiliyorum. Örneğin “Ahmet ya da Selin şu duyuruyu Facebook’ta 4. sınıf arkadaşlarına duyursana” gibi. Zira onların böyle sayfaları oluyor. Ben daha yasal yerleri tercih ediyorum. Orada yaptığım duyuru herkesi bağlayıcı oluyor. Kişiye Facebook’un yoksa üye ol diyemem ama dersin web sayfasını izle diyebilirim.”(K509)

“Eğitim amaçlı e-posta kullanmak ciddiyeti daha çok artırmakta.”(K545)

“Kendi zamanım sınırlı olduğu için”(K550)

“Her ne kadar adına sosyal ağ denilse de aslında insanların sosyalleşmesini sanallaştırmakta ve olumsuz etkilemektedir. En önemli sosyalleşme biçimlerinden biri olan eğitimin sosyal ağ üzerinden yapılması eğitime salt bireysel bilgilenme olarak bakılması anlamına gelir ki bu ise eğitimin bireysel bir bilgilenme süreciyle birlikte toplumsal bir bilgilenme süreci olduğu gerçeğiyle çelişir.” (K554)

“Zaten gerekiyorsa mail ya da telefon ile iletişim sağlıyoruz” (K563)

“Derslerimde yüz yüze iletişim daha önemlidir.” (K564)

“Zaten onlarla derslerde iç içeyiz çok gerek kalmıyor.”(K575)

“Alışkanlıklar” (K580)

“Manipülasyona açık bir alan olması” (K621)

“Gerekli ve yararlı bulmuyorum” (K632)

“Tüm bu paylaşımlar ve yeniliklere ayak uydurmak çok vakit alıyor.” (K654)

Tablo 12. Sosyal Ağ Hesaplarını Eğitim Amaçlı Kullanan Katılımcıların Hesaplarını Eğitim Amaçlı Kullanma Nedenleri

Sosyal ağları eğitim amaçlı kullanma nedenleriniz nelerdir?	f	%
Belge paylaşımında kolaylık sağladığını düşünüyorum.	201	74,72
Etkili ve hızlı bir iletişim aracı olduğuna inanıyorum.	242	89,96
Zaman tasarrufu sağladığını düşünüyorum.	178	66,17
Öğrencilerim ile etkileşimi artırmaya faydası olduğuna inanıyorum.	164	60,97
İşbirliğine dayalı öğrenme için uygun ortam olduğunu düşünüyorum.	112	41,64

Sosyal ağların eğitim amaçlı kullanımının nedenlerine baktığımızda en yüksek oranda verilen cevabın % 89,96 oranıyla “Etkili ve hızlı bir iletişim aracı olduğuna inanıyorum.” olduğu görülmektedir. % 41,64 ile en düşük oranda tercih edilen ifade ise “İş birliğine dayalı öğrenme için uygun ortam olduğunu düşünüyorum.” dur.

Sosyal ağları eğitim amaçlı kullanma nedenleriniz nelerdir sorusuna diğer seçeneği işaretlenerek girilen görüşler;

“Öğrencilerim ile etkileşimi artırmaya faydası olduğuna inanıyorum. Hazır platformlar olduğundan mobil iletişime daha uygun. Kendi bloğumda veya üniversitemin sitesinde yapacağım duyuruyu öğrencinin görme ihtimali, örneğin bir twitimi görme ihtimalinden çok daha düşük.” (K398)

Nitel Bulgular

Görüşmelerin analizinde betimsel yaklaşım kullanılmış, bu amaçla 6 tema belirlenmiştir. Bunlar; sosyal ağ hesabı sahibi olma ile ilgili görüşleri, sosyal ağların eğitim amaçlı kullanım şekillerine ilişkin görüşleri, eğitim amaçlı kullanma nedenleri, eğitim amaçlı kullanmama nedenleri, sosyal ağların eğitim amaçlı kullanımının avantajlarına ilişkin görüşleri ve sosyal ağların eğitim amaçlı kullanımının dezavantajlarına ilişkin görüşleridir.

Sosyal Ağ Hesabı Sahibi Olma İle İlgili Görüşleri

Katılımcılardan 3'ünün sosyal hesabı olmayıp 5'inin sosyal ağ hesabı bulunmaktadır. Sosyal ağ hesabı sahibi olan katılımcılar, bu sitelerin iletişim ve etkileşim için önemli ve kaçırılmaması gereken imkânlar sağlayan platformlar olduğunu belirtmiştir. Sosyal ağ hesabı sahibi olmayan katılımcılara yönlendirilen neden sosyal ağ hesabı olmadığı sorusuna 1 numaralı katılımcı “O kaosa girmek istemedim, görüşmek istediğim kişilerle zaten görüşüyorum” şeklinde, 4 numaralı katılımcı “Teknolojik olarak kullanabilirim ama hiç istemedim benim tarzım değil” şeklinde, 8 numaralı katılımcı ise “Hesabım vardı ama 2 yıl önce kapattım. Sosyal ağlarda özel hayatın ihlal edildiğini düşünüyorum” şeklinde cevaplandırmıştır.

Sosyal Ağların Eğitim Amaçlı Kullanım Şekillerine İlişkin Görüşleri

Katılımcıların hepsi sosyal ağların eğitim amaçlı olarak doğru kullanıldığında fayda sağlayacağını belirtmiştir. 2 numaralı katılımcı sosyal ağların mezun öğrencilerle de iletişim kolaylığı sağladığına dikkat çekerek “Mezun öğrenciler de bazen iş hayatlarında karşılaştıkları problemler ile ilgili danışmak istiyorlar. Tabii bu durumda bize sosyal ağ üzerinden son derece hızlı bir şekilde ulaşabiliyorlar.” şeklinde bir açıklamada bulunmuştur. Katılımcıların çoğu sosyal ağların ders ile ilgili duyurular için çok büyük kolaylık olduğunu, çok sayıda öğrenciye aynı anda erişilebileceğini söylerken 6 numaralı katılımcı “Sosyal ağ üzerinden ders ile ilgili duyuru yapmıyorum. Çünkü çoğunun olsa da her öğrencinin hesabı yok, olanların da ne sıklıkta kontrol ettiğini bilemiyoruz” demiştir. Katılımcıların hepsi ders materyallerinin öğrenci ile paylaşımında sosyal ağların imkân ve kolaylık sağladığını belirtmiştir. 8 numaralı katılımcı sosyal ağların öğrenciler arasında etkileşim sağlama imkânına dikkat çekerek “ Beyin fırtınası tekniğine benzer öğrencilerin iletişimine dayalı çalışmalar için sosyal ağlar önemli bir fırsat.” demiştir. Katılımcı 5, öğrencilerin sosyal ağlarda arkadaşlık isteği göndermesiyle ilgili olarak “Bazı arkadaşlarımın ‘Öğrenci mezun olmadan kesinlikle arkadaşlık isteğini kabul etmem’ dediğine şahit oldum. Ama ben öyle düşünmüyorum. Öğrencilerin isteklerini kabul edip hesabımı eğitim amaçlı da kullanmaya çalışıyorum.” demiştir. Ayrıca 5 numaralı katılımcı, öğrencilerin sosyal ağ kullanımında onlara öğretmenlerinin rehberlik edebileceğini belirterek “ Öğretim üyelerinin sosyal ağları eğitim amaçlı ve doğru kullanımının öğrencilerin olumsuz, istenmeyen kullanımlarını da engelleyecektir diye düşünüyorum.” demiştir.

Sosyal Ağların Eğitim Amaçlı Kullanımının Avantajları

8 numaralı katılımcı sosyal ağların eğitim amaçlı kullanım avantajları için “Hızlı bir şekilde bilgiyi yaymayı ve bilgiye ulaşmayı sağlamanın yanında istenildiğinde bilgi deposu şeklinde de kullanılabilir”, 3 numaralı katılımcı “Çok sayıda öğrenciye bir anda materyal gönderebilmek tabii ki avantaj” derken, 2 numaralı katılımcı “Eskiden en fazla 3 öğrencinin numarasını alıp telefonla ulaşmaya çalışıyorduk. Artık çok daha fazla öğrenciye hızlı bir şekilde ulaşabiliyoruz.” şeklinde bir değerlendirme yapmıştır.

Sosyal Ağların Eğitim Amaçlı Kullanımının Dezavantajları

3 numaralı katılımcı “Öğretim üyesi tarafından sadece eğitim amaçlı kullanılırsa sakıncası olduğunu düşünmüyorum” derken, 1 numaralı katılımcı “Daha küçük yaştaki öğrenciler için dezavantajları daha fazladır belki ama üniversite öğrencileri açısından baktığımızda çok fazla dezavantajı olduğunu düşünmüyorum.” demiştir. 2 numaralı katılımcı “Öğrenciniz sizin hakkınızda istemeyeceğiniz şeyleri paylaşabilir, paylaştıklarınızı yanlış anlayabilir, tedbirli olmak lazım” demiştir. 5 numaralı katılımcı ise paylaşılan bilgilerin güvenilirliğine dikkat çekmiş ve “Öğrenciler orada gördüklerini genellikle sorgulamadan araştırmadan doğru kabul ediyor tabii bazen de yanlış bilgileri doğru kabul edebiliyorlar.” demiştir.

BÖLÜM 6

SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Bu bölümde öğretim üyelerinin sosyal ağ kullanım durumlarının ve sosyal ağları eğitim amaçlı kullanım durumlarının belirlenmesini amaçlayan bu çalışmadan elde edilen bulgular ile varılan sonuçlar ve bu sonuçlardan çıkarılan öneriler bulunmaktadır.

Öğretim üyelerinin büyük bir çoğunluğu (%78,57) sosyal ağ hesabına sahiptir ve kadınların %80,97'si sosyal ağ hesabı sahibi iken erkeklerin %76,92'si sosyal ağ hesabı sahibi olduğundan, bu durum cinsiyete göre önemli bir farklılık göstermemektedir. Ancak unvana göre bakıldığında akademik unvan yükseldikçe sosyal ağ hesabı sahibi olma oranı düşmektedir. Yani profesörlerin sosyal ağ hesabı sahibi olma oranı (%68,63) en düşükken araştırma görevlilerinin sosyal ağ hesabı sahibi olma oranı (%85,03) en yüksektir. Hizmet yılına göre sosyal ağ hesabı sahibi olma oranları da unvana göre elde edilen verileri destekler niteliktedir. En yüksek oranda (%86,63) sosyal ağ hesabı sahip olanlar 1-5 yıl hizmet gösterenlerken, en düşük oranda (%30,82) sosyal ağ hesabı sahip olanlar 20 yıldan fazla hizmet gösterenler olmuştur. Diğer faaliyet yılı oranları arasında ise kayda değer farklılık bulunmamaktadır. Yaşa göre sosyal ağ hesabı sahip olma oranına bakıldığında da yine unvan ve hizmet yılına göre oranları ile tutarlı bir şekilde, yaş arttıkça sosyal ağ hesabı sahibi olma oranı düşmektedir. En yüksek oranda (%84,26) sosyal ağ hesabı sahibi olanlar 20-30 yaş aralığında iken en düşük oran (%59,38) 60 ve üzeri yaş aralığında olanlardan oluşmaktadır.

Öğretim üyelerinin sosyal ağ hesabını kontrol etme oranlarında en yüksek oran (%47,20) günde 1-5 kez iken bu orana en yakın olan (%31,53) haftada birkaç kezdir. Öğretim

üyeleri sosyal ağ hesaplarını en yüksek oranda (%82,21) arkadaşları ile bağlantı kurmak için kullanmaktadır. Bunun yanında “Sosyal ağ hesabınızı kontrol etme amaçlarınız nelerdir?” sorusuna diğer seçeneği seçilerek girilen cevaplardan yüzde ve frekans olarak en yüksek değerde olanı “Sosyal ağları, gündemi ve haberleri takip etmek için kullanıyorum” şeklindedir ki bu durum Gülbahar, Kalelioğlu ve Madran’ın (2010) “Sosyal ağlar günümüzde haberleri ve gündemi takip etmek için de kullanılmaktadır” şeklindeki ifadesini destekler niteliktedir. Cevaplardan diğerleri; ilgi alanlarına dair paylaşımları denetlemek ve paylaşımda bulunmak için, akademik ve eğitim amaçlı paylaşımlar için ve bütün bunların yanında eğlenmek için kontrol ettiğini göstermiştir. Ayrıca sosyal ağları, sosyal ağ üzerinden iletişim kurmayı tercih eden arkadaşlarıyla bağlantı kurmak için bir nevi zorunluluktan dolayı kullandığını ifade eden katılımcılarda mevcuttur. Tınmaz’ın (2011) gerçekleştirdiği çalışmada da benzer şekilde bazı kullanıcıların sosyal ağları kullanmaları gerektiğine dair sosyal baskı hissettiği ve bazılarının da sosyal ağları sıkıldıklarında eğlenceli vakit geçirmek için de kullandığı ifade edilmiştir.

Öğretim üyelerinin eğitim amaçlı sosyal ağ kullanımına dair görüşleri irdelendiğinde öğretim üyelerinin sosyal ağların büyük oranda pratiklik (%64,99) ve öğrenci ile iletişim fırsatı (%51,84) sağladığı düşünüldüğü görülürken özel hayatın ihlaline dair endişeler ve sosyal ağlarda eğitim amaçlı fayda sağlanamayacağı görüşü de dikkat çekmektedir. Ancak bazı öğretim üyeleri sınırlamaların kullanımı ve bilinçli bir yaklaşımla özel hayat açısından rahatsızlık verebilecek durumların engellenebileceğini ve eğitim amaçlı faydalı bir kullanım sağlanabileceğini düşünmektedir. Görüşmelerden elde edilen bulgular da bu görüşü desteklemektedir. Grimmelmann (2009) sosyal ağlardaki özel hayat ihlali ve oluşabilecek olumsuz durumları yaptığı bir benzetme ile çok net bir şekilde açıklığa kavuşturmuştur. Hayalet sürücülük (ghost riding) diye adlandırılan bazı adrenalin tutkunlarının gerçekleştirdiği çok tehlikeli bir olay mevcuttur. Bu olay hareket halindeki aracın direksiyonunu bırakarak sürücünün arabanın etrafında ya da üstünde dans etmesidir. Grimmelmann (2009) sosyal ağ kullanımını araç kullanımına benzetir ve eğer sosyal ağlar hayalet sürücülük şeklinde kullanılırsa kaçınılmaz olarak zarar vereceğini, ancak bilinçli bir sürücünün araç kullanımı ile sosyal ağlarda zarar görmeyi engellenebileceğini söylemektedir. Bunların yanı sıra sosyal ağların eğitim amaçlı olarak ancak duyuru ve ilanlar için kullanılabilirliği, bunun ötesinde kullanımının fayda sağlayamayacağı da ifade eden katılımcılar mevcuttur.

Bu bulgulardan elde edilen genel kanı sosyal ağların bilinçli bir kullanımla, tek başına bir öğretim platformu olarak değil, yüz yüze ya da öğretim yönetim sistemleri gibi uzaktan öğretim ortamlarına destekleyici olarak kullanıldığında daha etkili olacaktır. Bu görüş literatürdeki birçok çalışma ile desteklenmektedir (Brandon, 2010; Dalsgaard, 2008; English ve Duncan-Howell, 2008; Tınmaz,2011).

Sosyal ağ hesabı sahibi olan öğretim üyelerinin hesaplarını, eğitim amaçlı kullanım durumlarına baktığımızda %52,03 kullanan ve %47,97 kullanmayan oranıyla neredeyse yarı yarıya denebilecek bir sonuç elde edilmiştir. Benzer şekilde eğitim amaçlı kullanım oranı cinsiyete göre de çok yakın değerler göstermektedir. Unvana göre ise sosyal ağ hesabı sahip olma oranı akademik unvan büyüdükçe azalırken, sosyal ağ hesabını eğitim amaçlı kullanım oranlarına bakıldığında unvanın ayırt edici bir durumda olmadığı görülmektedir. Aynı şekilde hizmet yılı ve yaşa göre de oranlarda bir farklılık olmayıp değerler %45-55 arasında dağılım göstermektedir.

Öğretim üyelerinin sosyal ağ hesabını eğitim amaçlı kullanmayı tercih etme nedenleri belge paylaşımı kolaylığı ve etkili, hızlı bir iletişim aracı olması gibi diğer platformlardan farklı olarak sağladığı avantajlı imkânları üzerinde yoğunlaşmaktadır. Bir değerli katılımcı bu durumu “Öğrencilerim ile etkileşimi artırmaya faydası olduğuna inanıyorum, hazır platformlar olduğundan mobil iletişime daha uygun. Kendi bloğumda veya üniversitemin sitesinde yapacağım duyuruyu öğrencinin görme ihtimali, örneğin bir twitimi görme ihtimalinden çok daha düşük.” şeklinde ifade etmiştir.

Öğretim üyelerinin sosyal ağ hesaplarını eğitim amaçlı kullanmamalarının başlıca nedenleri; kişisel hesaba öğrencilerin erişiminin istenmemesi, sosyal ağlarda eğitim açısından fayda sağlanabileceğine inanılmaması ve mail ya da üniversitenin resmi web sitesi gibi diğer platformlar tercih edildiği için sosyal ağlara ihtiyaç duyulmaması olarak görülüyor. Bunların yanında sosyal ağların zaman kaybına yol açtığına dair görüşler de mevcuttur.

Görüşmelerden elde edilen bulgulardan ise öğrencilerin sosyal ağlarda öğretim üyeleri ile iletişim ve etkileşiminin, sosyal ağlarda öğrencilerin gerçekleştirebileceği yanlış ve olumsuz davranışları önlemek konusunda gerek öğrencinin öğretim üyesinin de paylaşımlarını gördüğünü bilmesi gerekse öğretim üyesinin rol model olma özelliği taşıyan davranışları açısından önemli fayda sağlayacağı sonucuna varılmıştır. Tınmaz

(2011) sosyal ağların eğitimde kullanımında ortaöğretim ve üzeri öğrenci gruplarının daha uygun olduğunu ifade etmiştir. Bu açıdan bakıldığında sosyal ağların eğitimde kullanımında, öğrencilerin içerisinde buldukları bilişsel ve gelişimsel dönemler dikkate alındığında yükseköğretim düzeyinin en avantajlı kademe olduğu düşünülmektedir.

Çalışmada elde edilen veriler ışığında sosyal ağların, yükseköğretim düzeyinde eğitim amaçlı kullanımını, öğretim üyeleri açısından engelleyen faktörler;

- Sosyal ağların sadece eğitime yönelik platformlar olmaması nedeniyle öğretim üyelerinin sosyal ağları eğitim amaçlı kullanmakta tereddüt etmesi,
- Öğretim üyeleri hesapları üzerinden kişisel paylaşımlarda bulunduğu için öğrencilerin de hesaplara erişmesi ile özel hayat sınırlarının ihlal edilebilmesi,
- Öğretim üyelerinin sosyal ağların informal yapısı nedeniyle öğrencileri ile sosyal ağlar üzerinden etkileşim ve iletişim kurmak istememesi,
- Öğretim üyelerinin mail servisleri ya da öğretim yönetim sistemleri gibi başka platformları daha uygun bulması nedeniyle sosyal ağlara gerek görmemesi,
- Öğretim üyelerinin sosyal ağların eğitsel fayda sağlayabileceğine inanmaması,
- Öğretim üyelerinin eğitim için sosyal ağları kullandıklarında fazlaca zaman harcamak gerekeceğini düşünmeleri sebebiyle iş yüklerinin artacağından endişe etmeleridir.

Öğretim üyelerine göre sosyal ağların, yükseköğretim düzeyinde eğitim amaçlı kullanımının sağladığı fırsatlar;

- Video veya belge gibi materyallerin öğrencilere iletilmesinde pratiklik sağlaması,
- Öğrenciler ile iletişime geçmek için hızlı ve etkili bir araç olması,
- Zaman tasarrufu sağlayabilmesi,
- Öğrenci-öğretim üyesi etkileşimini artırması,
- İşbirliğine dayalı eğitim aktivitelerine olanak sağlamasıdır.

Çalışma sonuçları ve literatür incelemesi göstermiştir ki sosyal ağların eğitimde kullanımı birçok fırsat sağlamasına rağmen karşılaşılan çeşitli sıkıntılar nedeniyle hala yeterince yaygınlaşmamış olup (yaygınlaşmamış olduğundan etkili olarak uygulanamamaktadır) etkili olarak kullanılamamaktadır. Bu sıkıntıların nasıl

giderilebileceğini araştıran çalışmalara ihtiyaç vardır. Ayrıca sosyal ağların eğitim amaçlı kullanımının, akademik başarı, motivasyon ve tutum gibi değişkenlere etkisini araştıran deneysel çalışmalarda yapılmalıdır.

KAYNAKLAR

- Acohido, B. (2010). How many Facebook users are there? 25 Eylül 2013 tarihinde <http://content.usatoday.com/communities/technologylive/post/2010/10/three-stats-that-reveal-much-about-our-digital-culture/1> sayfasından erişilmiştir.
- Ajjan, H., & Hartshorne, R. (2008). Investigating faculty decisions to adopt web 2.0 technologies: theory and empirical tests. *Internet and Higher Education*, 11, 71-80.
- Albion, P. R. (2007). Web 2.0 in Teacher education: Two imperatives for action. *Computers in the Schools: Interdisciplinary Journal of Practice, Theory, and Applied Research*, 25(3), 181-198.
- American Society for Training & Development (2008). Tapping the potential of informal learning: An ASTD research study. 1 Kasım 2013 tarihinde <http://www.mvc.astd.org/Resources/Documents/The%20Power%20of%20Informal%20Learning.pdf> sayfasından erişilmiştir.
- Anderson, T. (2004). Toward a theory of online learning. 20 Eylül 2013 tarihinde http://cde.athabascau.ca/online_book/ch2.html sayfasından erişilmiştir.
- Armstrong, J., & Franklin, T. (2008). A review of current and developing international practice in the use of social networking (Web 2.0) in higher education. 7 Ocak 2014 tarihinde <http://franklin-consulting.co.uk> sayfasından erişilmiştir.
- Arnold, N., & Paulus, T. (2010). Using a social networking site for experiential learning: Appropriating, lurking, modeling and community building. *The Internet and Higher Education*, 13(4), 188–196.

- Baird, D. E., & Fisher, M. (2005). Neomillennial user experience design strategies: Utilizing social networking media to support 'always on' learning styles. *Journal of Educational Technology Systems*, 34(1), 5-32.
- Bartlett-Bragg, A. (2006). Reflections on pedagogy: Reframing practice to foster informal learning with social software. 23 Ocak 2014 tarihinde <http://matchsz.inf.elte.hu/tt/docs/Anne20Bartlett-Bragg.pdf> sayfasından erişilmiştir.
- Bingham, T., & Conner, M. (2010). *The new social learning: A guide to transforming organizations through social media*. Berrett-Koehler Publishers.
- Birdsall, W. F. (2007). Web 2.0 as a social movement. *Webology*, 4(2).
- Blackey, H., & Chew, E. (2009). *Social Software Policy 2009–2012 for The University of Glamorgan*. The Policy of the University of Glamorgan.
- Bosch, T. E. (2009). Using online social networking for teaching and learning: Facebook use at the university of Cape Town. *South African Journal for Communication Theory and Research*, 35(2), 185-200.
- Boyd, D. (2007). Social Network Sites: public, private or what? *The Knowledge Tree, An e-Journal of Innovation*, 13, 1-7.
- Boyd, D. M., & Ellison, N. B. (2008). Social network sites: Definition, history, and scholarship. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 13, 210–230.
- Brandon, B. (2010). Social networking: A platform for training new managers online? Learning Solutions Magazine: The e-Learning Guild. 11 Ocak 2014 tarihinde <http://www.learningsolutionsmag.com/articles/514/> sayfasından erişilmiştir.
- Bull, G., Thompson, A., Searson, M., Garofalo, J., Park, J., Young, J., & Lee, J. (2008). Connecting informal and formal learning experiences in the age of participatory media. *Contemporary Issues in Technology and Teacher Education*, 8(2), 100-107.
- Calvert, A., Jordan, B., & Cocking, R. R. (2002). *Children in the digital age: Influences of electronic media on development*. Westport, CT: Praeger.

- Casey, B. (2013). *Building social capital online: Educators' uses of twitter*. Doktora Tezi, Edgewood College, ABD.
- Cheung, C. M. K., Chiu, P., & Lee, M. K. O. (2011). Online social networks: Why do students use Facebook? *Computers in Human Behavior*, 27, 1337–1343.
- Christofides, E., Muise, A., & Desmarais, S. (2009). Information disclosure and control on Facebook: Are they two sides of the same coin or two different processes? *CyberPsychology & Behavior*, 12(3), 341–345.
- Collins, A., & Halverson, R. (2010). The second educational revolution: Rethinking education in the age of technology. *Journal of Computer Assisted Learning*, 26(1), 18-27.
- Cramer, M., & Hayes, G. (2010). Acceptable use of technology in schools: Risks, policies, and promises. *Pervasive Computing*, 9(3), 37-44.
- Cress, U., & Kimmerle, J. (2008). A systemic and cognitive view on collaborative knowledge building with wikis. *International Journal of Computer-Supported Collaborative Learning*, 3(2), 105–122.
- Cross, J. (2007). Designing a web-based learning ecology. 23 Ocak 2014 tarihinde <http://informl.com/?p=697#more-697> sayfasından erişilmiştir.
- Dabner, N. (2011, Mart). *Design to support distance teacher education communities: A case study of a student–student e-mentoring initiative*. Society for Information Technology & Teacher Education International Konferansı'nda sunulmuş bildiri, Nashville, Tennessee, USA.
- Dabner, N. (2012). 'Breaking Ground' in the use of social media: A case study of a university earthquake response to inform educational design with Facebook. *Internet and Higher Education*, 15(1), 69–78
- Dale, C., & Pymm, J. (2009). Podagogy – The iPod as a learning technology. *Active Learning in Higher Education*, 10(1), 84-96.

- Dalsgaard, C. (2008, Haziran). *Social networking sites: Transparency in online education*. EUNIS 2008 VISION IT - Vision for IT in Higher Education Sempozyumu'nda sunulmuş bildiri. Arhus, Denmark.
- Dede, C. (2005). Planning for “neomillennial” learning styles: Implications for investments in technology and faculty. 01 Ekim 2013 tarihinde <http://cfcc.edu/SACS/QEP/documents/PlanningforNeomillenniallearningstylesDede2004.pdf> sayfasından erişilmiştir.
- Deperlioğlu, Ö. & Köse, U. (2010). *Web 2.0 teknolojilerinin eğitim üzerindeki etkileri ve örnek bir öğrenme yaşantısı*. Akademik Bilişim Konferansı'nda sunulmuş bildiri, Muğla Üniversitesi, Muğla.
- Digital Marketing Ramblings, (2013). 25 Eylül 2013 tarihinde <http://expandedramblings.com> sayfasından erişilmiştir.
- Downes, S. (2005). E-learning 2.0. ACM eLearn Magazine. *The Learning Organisation*, 15(4), 326–335.
- Ellison, N. B., Steinfield, C., & Lampe, C. (2007). The benefits of facebook “Friends:” Social capital and college students’ use of online social network sites. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 12(4), 1143–1168.
- English, R., & Duncan-Howell, J. (2008). Facebook goes to college: Using social networking tools to support students undertaking teaching practicum. *MERLOT Journal of Online Learning and Teaching*, 4(4), 596 – 601.
- Eyrich, N., Padman, M., & Sweetser, K. (2008). PR practitioners’ use of social media tools and communication technology. *Public Relations Review*, 34(4), 412–414.
- Fischer, G., & Konomi, S. (2005). *Innovative media in support of distributed intelligence and lifelong learning*. Proceedings of the Third IEEE International Workshop on Wireless and Mobile Technologies in Education sunulan bildiri Los Alamitos, ABD.
- Fox, E., & Riconscente, M. (2008). Metacognition and Self-Regulation in James, Piaget, and Vygotsky. *Educational Psychology Review*, 20(4), 373-389.

- Francescato, D., Porcelli, R., Mebane, M., Cuddetta, M., Klobas, J., & Renzi, P. (2006). Evaluation of the efficacy of collaborative learning in face-to-face and computer-supported university contexts. *Computers in Human Behavior*, 22(2), 163-176.
- García-Peñalvoa, F., Johnson, M., Alves, R., Minović, M., & Conde-González, M. (2014). Informal learning recognition through a cloud ecosystem. *Future Generation Computer Systems*, 32, 282-294.
- Gates, B. (2005). Prepared remarks. National Education Summit on High Schools. 8 Kasım 2013 tarihinde <http://www.admin.mtu.edu/ctlfld/Ed%20Psych%20Readings/BillGate.pdf> sayfasından erişilmiştir.
- Goldfarb, A., Pregibon, N., Shrem, J., & Zyko, E. (2011). Informational brief on social networking in education. 22 Eylül 2013 tarihinde http://www.p12.nysed.gov/technology/internet_safety/documents/InformationalBriefonSocialNetworkinginEducation.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Gorelick, M. H., Yen, K. (2006). The kappa statistic was representative of empirically observed inter-rater agreement for physical findings. *Journal of Clinical Epidemiology*, 59, 859–861.
- Greenhow, C. (2011). Youth, learning, and social media. *Journal of Educational Computing Research*, 45(2), 139–146.
- Griffith, S., & Liyanage, L. (2008). *An introduction to the potential of social networking sites in education*. Emerging Technologies Conference sunulmuş bildiri. University of Wollongong, Avustralya.
- Grimmelmann, J. (2009) Saving Facebook. 10 Mayıs 2014 tarihinde http://www.uiowa.edu/~ilr/issues/ILR_94-4_Grimmelmann.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Gülbahar, Y., Kalelioğlu, F., & Madran, O. (2010). *Sosyal ağların eğitim amaçlı kullanımı*. İnternet Konferansı, İstanbul Teknik Üniversitesi, İstanbul.

- Hamid, S., Chang, S., & Kurnia, S. (2009). *Identifying the use of online social networking in higher education. In Same places, different spaces*. Ascilite sunulmuş bildiri, Auckland.
- Hamid, S., Waycott, J., Kurnia, S., & Chang, S. (2010). *The use of online social networking for higher education from an activity theory perspective*. Pacific Asia Conference on Information Systems sunulmuş bildiri, Taipei.
- Hemmi, A., Bayne, S., & Land, R. (2009). The appropriation and repurposing of social technologies in higher education. *Journal of Assisted Learning*, 25, 19-30.
- Hew, K. F. (2011). Students' and teachers' use of Facebook. *Computers in Human Behavior*, 27, 662–676.
- Hinduja, S., & Patchin, J. W. (2008). Personal information of adolescents on the Internet: A quantitative content analysis of MySpace. *Journal of Adolescence*, 31, 125-146.
- Homitz, D. J., & Berge, Z. L. (2008). Using E-mentoring to sustain distance training and education. *Learning Organization*, 15(4), 326-335.
- Joinson, A. N. (2008). 'Looking at', 'Looking up' or 'Keeping up with' people? Motives and uses of facebook. The 26th annual SIGCHI conference on human factors in computing systems sunulan bildiri, New York.
- Jones, N., Blackey, H., Fitzgibbon, K., & Chew, E. (2010). Get out of MySpace! *Computers & Education*, 54, 776–782.
- Kalpidou, M., Costin, D., & Morris, J. (2011). The relationship between Facebook and the well-being of undergraduate college students. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 14, 183–189.
- Kapp, K. (2006). Gadgets, games and gizmos: Informal learning at Nick.com. 22 Ocak 2014 tarihinde <http://karlkapp.blogspot.com/> sayfasından erişilmiştir.
- Kelm, O. R. (2011). Social media it's what students do. *Business and Professional Communication Quarterly*, 74(4), 505-520.

- Kirschner, P. A., & Karpinski, A. C. (2010). Facebook and academic performance. *Computers in Human Behavior*, 26, 1237–1245.
- Kozlowski, S., W., J., & Salas, E., (2009). *Learning, training, and development in organizations*, New York, NY: Routledge.
- Kujath, C. L. (2011). Facebook and MySpace: Complement or substitute for face-to face interaction? *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 14, 75–78.
- Lampe, C., Ellison, N., & Steinfield, C. (2006). *A face(book) in the crowd: Social searching vs. social browsing*. The 2006 20th anniversary conference on computer supported cooperative work sunulan bildiri, New York.
- Lampe, C., Ellison, N., & Steinfield, C. (2007). *A familiar face(book): Profile elements as signals in an online social network*. The 26th annual SIGCHI conference on Human Factors in computing systems sunulan bildiri, New York.
- Lampe, C., Ellison, N., & Steinfield, C. (2008). *Changes in use and perception of facebook*. The ACM 2008 conference on computer supported cooperative work sunulan bildiri, New York.
- Land, R., & Bayne, S. (2008). *Social technologies in higher education: Authorship, subjectivity and temporality*. Paper presented at the Proceedings of the 6th International Conference on Networked Learning.
- Lenhart, A., Madden, M., & Hitlin, P. (2005). Teens and technology. 2 Ağustos 2013 tarihinde http://www.pewinternet.org/pdfs/PIP_Teens_Tech_July2005web.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Lenhart, A., Rainie, L., & Lewis, O. (2001). Teenage life online: The rise of the instant-message generation and the Internet's impact on friendships and family relationships. 2 Ağustos 2013 tarihinde http://www.pewinternet.org/reports/pdfs/PIP_Teens_Report.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Lewis, J., & West, A. (2009). 'Friending': London-based undergraduates' experience of Facebook. *New Media & Society*, 11(7), 1209–1229.

- Livingstone, D. (1999). Exploring the icebergs of adult learning: Findings of the first. *Canadian survey of informal learning practices*, 13(2), 49-72.
- Lockyer, L., & Patterson, J. (2008). *Integrating Social Networking Technologies In Education: A Case Study Of A Formal Learning Environment*. 8. IEEE International Conference on Advanced Learning Technologies sunulmuş bildiri, Cantabria.
- Mack, D. M., Behler, A., Roberts, B., & Rimland, E. (2007). Reaching students with Facebook: Data and best practices. 10 Kasım 2013 tarihinde http://southernlibrarianship.icaap.org/content/v08n02/mack_d01.html sayfasından erişilmiştir.
- Madge, C., Meek, J., Wellens, J., & Hooley, T. (2009). Facebook, social integration and informal learning at university: 'It is more for socialising and talking to friends about work than for actually doing work'. *Learning, Media and Technology*, 34(2), 141–155.
- Maslow, A. H. (1943). A theory of human motivation. *Psychological Review*, 50(4), 370-96.
- Maslow, A. H. (1954). *Motivation and Personality*. New York: Harper and Row.
- Mason, R., & Rennie, F. (2007). Using Web 2.0 for learning in the community. *The Internet and Higher Education*. 10(3), 196-203.
- Mazer, J. P., Murphy, R. E. & Simonds, C. J. (2007). I'll see you on "Facebook": The effects of computer-mediated teacher self- disclosure on student motivation, affective learning, and classroom climate. *Communication Education*, 56(1), 1-17.
- McLoughlin, C., & Lee, J. J. W. (2007). *Social software and participatory learning: Pedagogical choices with technology affordances in the Web 2.0 era*. Ascilite Singapore Konferans'ında sunulmuş bildiri, Singapur.
- McMillan, J. H., & Schumacher, S. (2010). *Research in education: Evidence-based inquiry*. Boston, MA: Pearson.
- Moran, M., Seaman, J., & Tinti-Kane, H. (2011). Teaching, Learning, and Sharing: How Today's Higher Education Faculty Use Social Media. 23 Eylül 2013 tarihinde

- <http://www.pearsonlearningsolutions.com/educators/pearson-social-media-survey-2011-bw.pdf> sayfasından erişilmiştir..
- Morris, J., Reese, J., Beck, R., & Mattis, C. (2009). Facebook usage as a measure of retention at a private 4-year institution. *Journal of College Student Retention: Research, Theory, and Practice*, 11, 311–322.
- Muise, A., Christofides, E., & Desmarais, S. (2009). More information than you ever wanted: Does facebook bring out the green-eyed monster of jealousy? *CyberPsychology & Behavior*, 12(4), 441–444.
- Munoz, C., & Towner, T. (2009). *Opening facebook: How to use facebook in the college classroom*. Society for Information Technology & Teacher Education International Konferans'ında sunulan bildiri, Chesapeake, ABD. Nashville.
- Murray, C. (2008). Schools and Social Networking: Fear or Education? *Synergy Perspectives: Local*, 6(1), 8-12.
- National School Boards Association. (2007). Creating and connecting: Research and guidelines on online social—and educational—networking. 22 Eylül 2013 tarihinde <http://www.nsba.org/site/docs/41400/41340.pdf> sayfasından erişilmiştir.
- National School Boards Association. (2011). NSBA Legal Clips. 21 Eylül 2013 tarihinde <http://legalclips.nsba.org/?p=3175> sayfasından erişilmiştir.
- Neilsen Company. (2009). Nielsen report 22 Eylül 2013 tarihinde http://enus.nielsen.com/main/news/news_releases/2009/september/nielsen_reports_17 sayfasından erişilmiştir.
- Noe, R. A. Tews, M. J., & Marand, A. D. (2013). Individual differences and informal learning in the workplace. *Journal of Vocational Behavior* 83(3), 327–335.
- Ocak, M. A. (2013). Ailelerde ve çocuklarda dijital vatandaşlık algısının oluşturulması projesi, 22 Eylül 2013 tarihinde <http://www.guvenliweb.org.tr/egitimciler/node/65> sayfasından erişilmiştir.

- Oh, P. S. (2005). Discursive roles of the teacher during class sessions for students presenting their science investigations. *International Journal Of Science Education*, 27(15),1825-1851.
- Ormrod, J. E. (2008). Developmental perspectives. In M. Harlan (Ed.), *Human learning*. Upper Saddle River, New Jersey: Pearson Education.
- Orr, E. S., Sisic, M., Ross, C., Simmering, M. G., Arseneault, J. M., & Orr, R. R. (2009). The influence of shyness on the use of facebook in an undergraduate sample. *CyberPsychology & Behavior*, 12(3), 337–340.
- Owen, M, Grant, L., Sayers, S. & Facer K. (2006). Social Software and Learning. 17 Mart 2014 tarihinde http://www.futurelab.org.uk/download/pdfs/research/opening_education/Social_Software_report.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Pempek, T. A., Yermolayeva, Y. A., & Calvert, S. (2009). College students' social networking experiences on facebook. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 30(3), 227–238.
- Project Tomorrow. (2010). Speak up 2009: Unleashing the future. 27 Ağustos 2013 tarihinde <http://www.tomorrow.org/speakup/> sayfasından erişilmiştir.
- Quitney Anderson, J., & Raine, L. (2012). *Millennials will benefit and suffer due to their hyper connected lives*. Washington DC: Pew Research Center.
- Reed, N. (2012). Gigatweet stream., 15 Ağustos 2013 tarihinde <http://gigatweeter.com/> sayfasından erişilmiştir.
- Reich, S. M. (2010). Adolescents' sense of community on Myspace and Facebook: A mixed-methods approach. *Journal of Community Psychology*, 38, 688–705.
- Rísquez, A. (2008). *E-mentoring: An extended practice, an emerging discipline*. IGI Global: ABD.

- Roblyer M. D., McDaniel M., Webb, M., Herman J., & Witty J. V. (2010). Findings on Facebook in higher education: A comparison of college faculty and student uses and perceptions of social networking sites. *Internet and Higher Education, 13*, 134-140.
- Rogoff, B., & Toma, C. (1997). Shared thinking: Community and institutional variations. *Discourse Processes, 23*, 471-497.
- Romm, C. T., Pliskin, N., & Clarke, R. J. (1997). Virtual communities and society: Toward an integrative three-phase model. *International Journal of Information Management, 17*, 261-270.
- Ross, C., Orr, E. S., Sisic, M., Arseneault, J. M., Simmering, M. G., & Orr, R. R. (2009). Personality and motivations associated with facebook use. *Computers in Human Behavior, 25*(2), 578-586.
- Sachs, D. E., Eckel, E. J., & Langan, K. A. (2011). Striking a Balance: Effective Use of Facebook in an Academic Library. *Internet Reference Services Quarterly, 16* (1), 35-54.
- Salavuo, M. (2008). Social media as an opportunity for pedagogical change in music education. *Journal of Music Technology and Education. 1*(2), 121-136.
- Sampat, N. & McQuade, S. C. (2009). *Digital youth culture and social networking*. Encyclopedia of Cybercrime. Westport: Greenwood Press.
- Schroeder, A., Minocha, S., & Schneider, C. (2010). The strengths, weaknesses, opportunities and threats of using social software in higher and further education teaching and learning. *Journal of Computer Assisted Learning, 26*(3), 159-174.
- Schugurensky, D. (2000). The forms of informal learning: Towards a conceptualization of the field. ontario institute for studies in education of the University of Toronto. 25 Aralık 2013 tarihinde <https://tspace.library.utoronto.ca/bitstream/1807/2733/2/19formsinformal.pdf> sayfasından erişilmiştir.

- Schwartz, H. (2009). Facebook: The new classroom commons. *The Chronicle of Higher Education*, 56(7), 39-42.
- Selwyn, N. (2007a). Web 2.0 applications as alternative environments for informal learning A critical review. 20 Mart 2014 tarihinde <https://www1.oecd.org/edu/cei/39458556.pdf> sayfasından erişilmiştir.
- Selwyn, N. (2007b). Screw Blackboard... do it on Facebook! An investigation of students' educational use of Facebook. 22 Ocak 2014 tarihinde <http://startrekdigitalliteracy.pbworks.com/f/2g19b89ezl6ursp6e749.pdf> sayfasından erişilmiştir.
- Sheldon, K. M., Abad, N., & Hinsch, C. (2011). A two-process view of Facebook use and relatedness need-satisfaction: Disconnection drives use, and connections reward it. *Psychology of Popular Media Culture*, 1, 2–15.
- Sheldon, P. (2008). Student favorite: Facebook and motives for its use. *Southwestern Mass Communication Journal*, 23(2), 39-53.
- Stern, L. A., & Taylor, K. (2007). Social networking on facebook. *Journal of the Communication, Speech & Theatre Association of North Dakota*, 20, 9–20.
- Subramanyam, K., Greenfield, P. M., Kraut, R., & Gross, E. (2001). The impact of computer use on children's and adolescents' development. *Applied Developmental Psychology* 22, 7-30.
- Tannenbaum, S. I., Beard, R., McNall, L. A., & Salas, E. (2010). *Informal learning and development in organizations*. A publication of the Society for Industrial and Organizational Psychology.
- Terris, B. (2009). At one English college, Facebook serves as a retention tool. Chronicle of Higher Education. 13 Kasım 2009 tarihinde <http://chronicle.com/blogPost/At-One-English-College-Fac/8435/> sayfasından erişilmiştir.
- Tharp, R. G., & Gallimore, R. (1988). Rousing minds to life: Teaching, learning, and schooling in social context. New York: Cambridge University Press.

- Tidwell, L. C., & Walther, J. B. (2002). Computer-mediated communication effects on disclosure, impressions, and interpersonal evaluations: Getting to know one another a bit at a time. *Communication Research*, 28(3), 317-348.
- Tınmaz, H. (2011). *Utilization of social networking websites in education: A case of Facebook*. Doktora Tezi, ODTÜ, Ankara.
- Todd, R. J. (2008). Youth and their virtual networked words: Research findings and implications for school libraries. *School Libraries Worldwide*, 14(2), 19-34.
- Toppo, G. (2011). Web restrictions draw ire of some educators. 2 Eylül 2013 tarihinde http://www.usatoday.com/news/education/2011-07-25-banned-websites-school_n.htm sayfasından erişilmiştir.
- Towner, T. L., VanHorn, A. M., & Parker, S. L. (2007). *Facebook: Classroom tool for a classroom community?* Midwest Political Science Association'da sunulmuş bildiri, Chicago, USA. 15 Mayıs 2014 tarihinde http://www.allacademic.com/meta/p197133_index.html sayfasından erişilmiştir.
- Trinder, K., Guiller, J., & Margaryan, A. (2008). *Learning from digital natives: Bridging formal and informal learning*. York, UK: The Higher Education Academy.
- Urista, M. A., Dong, Q., & Day, K. D. (2009). Explaining why young adults use MySpace and Facebook through uses and gratifications theory. *Human Communication*, 12(2), 215-229.
- Valenzuela, S., Park, N., & Kee, K. F. (2009). Is there social capital in a social network site? Facebook use and college students' life satisfaction, trust, and participation. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 14(4), 875-901.
- Vie, S. (2007). *Engaging others in online social networking sites: Rhetorical practices in MySpace and Facebook*. Doktora Tezi Graduate College, The University Of Arizona, USA.
- Virkus, S. (2008). Use of Web 2.0 Technologies in LIS Education: Experiences at Tallinn University, Estonia. *Electronic Library and Information Systems*, 42(3), 262-274.

- Voogt, J., & Knezek, G. (2008). *International handbook of information technology in primary and secondary education*. New York, NY: Springer.
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Vygotsky, L. S. (1981). *The genesis of higher mental functions*. In J. V. Wertsch (Ed. and Trans.), *The concept of activity in soviet psychology* (pp. 144–188). Armonk, NY: M. E. Sharpe.
- Weisgerber, C., & Butler, S. (2010). Communication pedagogy in the age of social media. *Electronic Journal of Communication*, 20(1), 1-3.
- Wells, G. (1999). *Dialogic inquiry: Toward a sociocultural practice and theory of education*. New York: Cambridge University Press.
- Wheeler, S. (2009). Learning space mashups: Combining web 2.0 tools to create collaborative and reflective learning spaces. *Future Internet*, 1(1), 3–13.
- Wormald, R. J. (2012). *A Participatory Evaluation of the Use of Social Networking Tools in a High School Math Class*. Doktora Tezi, Northeastern University Boston, ABD.
- Young, A. L., & Quan-Haase, A. (2009). *Information revelation and internet privacy concerns on social network sites: A case study of facebook*. The fourth international conference on communities and technologies sunulan bildiri, New York, ABD.
- Zhao, S., Grasmuck, S., & Martin, J. (2008). Identity construction on facebook: Digital empowerment in anchored relationships. *Computers in Human Behavior*, 24(5), 1816–1836.

EKLER

EK 1. Anket

Öğretim Üyelerinin Eğitim Amaçlı Olarak Sosyal Ağ Kullanma Durumları

Değerli Katılımcı,

Bu anket, farklı anabilim dalında yer alan siz değerli öğretim elemanları ve üyelerimizin sosyal ağ kullanımına ilişkin görüşlerini tespit etmeyi amaçlamaktadır. Toplanan bilgiler, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Ana bilim Dalı alanında yürütülecek olan yüksek lisans tezi için katkı sağlayacak ve gerçekleştirilen araştırmada kaynak olarak sunulacaktır. Sorulara verilen cevaplar üçüncü kişilerle paylaşılmayacaktır. Sizlerin vereceği samimi cevapların, güvenilirliği yüksek, nitelikli bir araştırma için çok önemli olduğunu vurguluyor, ilgi ve katılımınız için çok teşekkür ediyoruz.

Arş. Gör. Gökçe Akçayır
Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü

* Gerekli

1.Cinsiyetiniz *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Kadın
 Erkek

2.Ünvanınız *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Araştırma Görevlisi
 Okutman
 Öğretim Görevlisi
 Yardımcı Doçent
 Doçent
 Profesör

3.Hangi üniversitede görev yapmaktasınız? *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Amasya Üniversitesi
- Artvin Çoruh Üniversitesi
- Erciyes Üniversitesi
- Gazi Üniversitesi
- Hacettepe Üniversitesi
- Kırıkkale Üniversitesi
- Nevşehir Üniversitesi
- Sakarya Üniversitesi

4.Hangi anabilim dalında görev yapmaktasınız? *

.....

5.Kaç yıldır öğretim faaliyeti yapmaktasınız? *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- 1-5 yıl
- 5-10 yıl
- 10-15 yıl
- 15-20 yıl
- 20 yıldan fazla

6.Kaç yaşındasınız? *

.....

7.Herhangi bir sosyal ağ hesabınız var mı? (Facebook, Twitter, LinkedIn, Youtube vb.) *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Var *8. soruya geçin.*
- Yok *Bu formu doldurmayı bırakın.*

8.Günde ortalama kaç kez sosyal ağ hesabınızı kontrol ediyorsunuz? *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Haftada bir kaç kez
 Günde 1-5 kez
 Günde 6-10 kez
 Günde 11-15 kez
 Günde 16-20 kez
 Günde 20 den fazla

9.Hangi amaçlarla sosyal ağ hesabınızı kontrol ediyorsunuz? *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- Arkadaşlarımla bağlantı kurmak için
 Öğrencilerimle bağlantı kurmak için
 Öğrencilerimle dersle ilgili iletişim kurmak için
 Kendi hayatımla ilgili paylaşımlarda bulunmak için
 Bağlantımın koptuğu kişilerle iletişime geçmek için
 İşle ilgili bağlantılar kurmak için
 Diğer: .....

10.Eğitim amaçlı sosyal ağ kullanımı ile ilgili neler düşünüyorsunuz? *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- Eğitimde sosyal ağların kullanımı pratiklik sağlar.
 Öğrenciler ile sosyal ağ üzerinden iletişim kurabilmek iyi bir fırsat sağlar.
 Sosyal ağlar kişisel paylaşımlar içindir eğitim amaçlı değildir.
 Özel hayat ihlal edilebilir.
 Diğer: .....

11.Sosyal ağ sitelerini eğitim amaçlı kullanıyor musunuz? *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Evet 13. soruya geçin.
 Hayır 12. soruya geçin.

12.Sosyal ağları eğitim amaçlı kullanmama nedenleriniz nelerdir? *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- Kendimi teknoloji kullanımında yeterli hissetmiyorum.
- Kişisel hesabıma öğrencilerimin erişmesini istemiyorum.
- Sosyal ağların eğitsel fayda sağlayacağını düşünmüyorum.
- Sosyal ağların zaman kaybı olduğunu düşünüyorum.
- Diğer: .....

Bu formu doldurmayı bırakın.

13.Sosyal ağları eğitim amaçlı kullanma nedenleriniz nelerdir? *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- Belge paylaşımında kolaylık sağladığını düşünüyorum.
- Etkili ve hızlı bir iletişim aracı olduğuna inanıyorum.
- Zaman tasarrufu sağladığını düşünüyorum.
- Öğrencilerim ile etkileşimi artırmaya faydası olduğuna inanıyorum.
- İşbirliğine dayalı öğrenme için uygun ortam olduğunu düşünüyorum.
- Diğer: .....

EK 2. Görüşme Soruları

1. Sosyal ağ (facebook, twitter,youtube) hesabınız var mı?
2. Sosyal ağların kullanımını için kendinizi teknolojik açıdan yeterli görüyor musunuz?
3. Eğitimsel olarak sosyal ağları kullanmaya istekli misiniz? Neden?
4. Sosyal ağları eğitimsel amaçlı kullanıyor musunuz? Neden?
5. Sizce sosyal ağlar eğitimsel amaçlı olarak nasıl kullanılabilir? (Ders içeriği paylaşımı gibi)
6. Sizce eğitimde sosyal ağ kullanımının avantajları nelerdir?
7. Sizce eğitimde sosyal ağ kullanımının dezavantajları nelerdir?
8. Sosyal ağları eğitimsel amaçlı kullanmıyorsanız nedenlerinizi açıklayınız?

GAZİ GELECEKTİR..